

Puolangan Ahvenvaaran tuulivoima- hanke

Asukaskyselyn tulokset

20.3.2025

Puolangan Ahvenvaaran tuulivoimahanke

SISÄLLYSLUETTELO

1	Kyselyn tarkoitus.....	2
2	Kyselyn toteutus.....	2
3	Kyselyn tulokset.....	2
3.1	Taustatiedot	3
3.2	Alueen nykyinen käyttö ja merkitys	5
3.3	Arviot vaikutuksista	19
3.4	Vaihtoehdot	25
3.5	Prosessi, osallistuminen ja vuorovaikutus	30
4	Epävarmuustekijät.....	36
5	Yhteenveto	36

Puolangan Ahvenvaaran tuulivoimahanke Asukaskyselyn tulokset

1 Kyselyn tarkoitus

Solarwind Finland Oy:n Ahvenvaaran tuulivoimahankkeen suunnittelua ja vaikutusten arviointia varten kerättiin tietoa asukaskyselyllä.

Solarwind Finland Oy suunnittelee Puolangan kuntaan Ahvenvaaran alueelle tuulivoimaloiden rakentamista. Hankealue sijaitsee noin 7 km Puolangan keskustajaman eteläpuolella rajautuen Jalka-ahontiehen. Itäpuolella n. 4 km päässä kulkee tie 78 (Paltamontie). Hankealue on noin 15 km etäisyydellä Utajärven kunnan ja Pohjois-Pohjanmaan maakunnan rajasta. Vaalan kuntaan on etäisyyttä n. 20 km. Hankkeesta on käynnissä osayleiskaavaprosessi, sekä ympäristövaikutusten arviointi- eli YVA-menettely.

Asukaskyselyn toteuttaa hanketoimija, Solarwind Finland Oy. Kyselyn teknisen toteutuksen ja aineiston käsittelyn toteuttaa A-Insinöörit Suunnittelu Oy (A-Insinöörit). Tämä asukaskysely toimii kaavaprosessin ja YVA-menettelyn virallisen vuorovaikutuksen tukena. Kyselyn tuloksia käytetään vaikutusten arviointiin ja niitä tullaan hyödyntämään hankkeen osayleiskaavaprosessissa sekä YVA-menettelyssä. Osayleiskaavoituksesta vastaa A-Insinöörit, ja YVA-menettelystä vastaa Eco-bio Oy.

2 Kyselyn toteutus

Ahvenvaaran tuulivoimahankkeen asukaskysely toteutettiin sähköisenä verkkokyselynä sekä paperisena kyselynä. Kyselystä tiedotettiin Puolanka-lehdessä 12.2.2025. Lisäksi lähialueen vakituksille asukkaille ja loma-asukkaille lähetettiin postitse tiedote kyselystä. Tiedotteessa oli linkki sekä QR-koodi verkkokyselyyn. Lisäksi tiedotteessa ohjeistettiin niitä vastaajia, jotka haluavat vastata verkkokyselyn sijasta paperiseen kyselyyn olemaan yhteydessä yhteyshenkilöön. Paperinen kysely ja palautuskuori lähetettiin pyynnöstä.

Tiedote lähetettiin alustavista tuulivoimalapaikoista noin 5 km ja sähkönsiirtoreiteistä noin 100 metrin etäisyydelle sijoittuvien kiinteistöjen omistajien osoitteisiin, joiden kiinteistöllä sijaitsee Maanmittauslaitoksen maastotietokannan mukaan loma- tai asuinrakennus. Asuin- ja lomarakennustiedot haettiin Maanmittauslaitoksen maastotietokannasta, kiinteistöjako haettiin Maanmittauslaitoksen kiinteistörekisterikartasta ja kiinteistöjen omistajien osoitetiedot haettiin Maanmittauslaitoksen kiinteistötietopalvelusta (KTJ). Tiedotteen vastaanottajia kehoitettiin myös välittämään tieto kyselystä kiinteistön muille asukkaille tai loma-asukkaille. Tiedotteet, yhteensä 282 kappaletta, postitettiin 4.2.2025.

Kysely oli avoinna kaikille vastaajille 10.2.-9.3.2025 välisenä aikana. Asukaskyselyn vastaukset ja tiedot on käsitelty anonymieina. Verkkokyselyssä vastaajat pystyivät vastaamaan kyselyn kartta-pohjaisiin kysymyksiin.

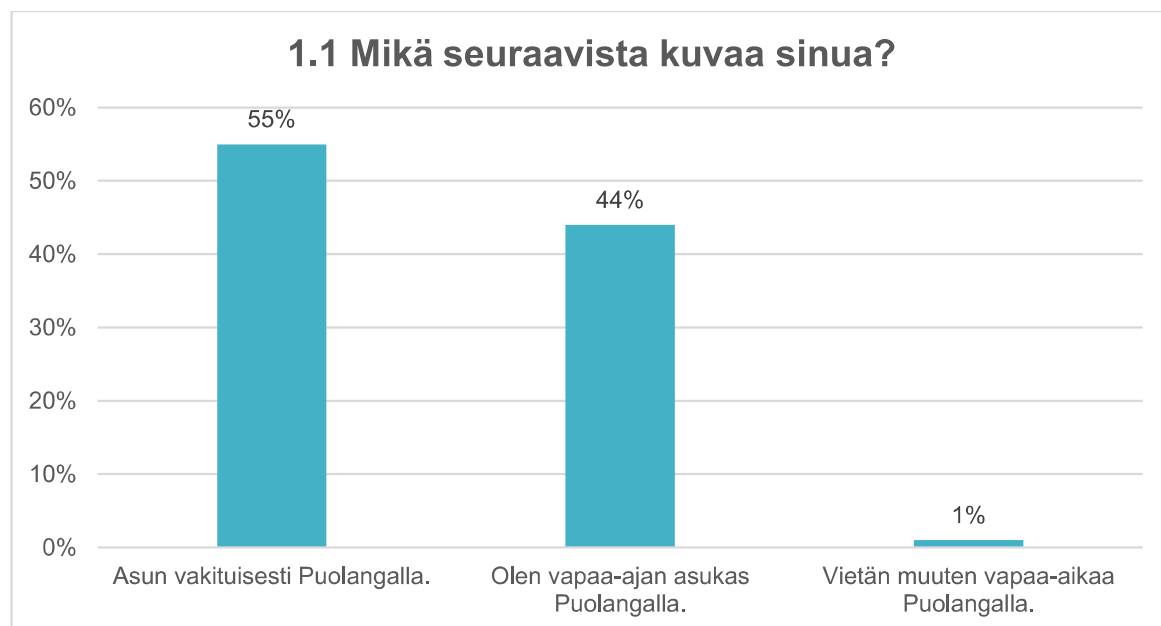
3 Kyselyn tulokset

Kyselyyn saatiin yhteensä 100 vastausta. Verkkokyselyn vastauksissa huomioitiin ne vastaukset, jotka lähetettiin kyselyn päätteeksi, yhteensä 95 vastausta. Paperisia vastauksia vastaanotettiin 5 kappaletta. Vastausprosentti suhteutettuna tiedotteen saaneisiin (282 tiedotetta) on 35,46 %. Kaikki

aineistot, kuten avoimet vastaukset sekä yksityiskohtaiset merkinnät on välitetty jatkosuunnitteluun ja vaikutusten arviointiin.

3.1 Taustatiedot

Suurin osa vastaajista (noin 55 %) asuu vakituisesti Puolangalla. Noin 44 % vastaajista on vapaa-ajan asukas Puolangalla ja noin 1 % vastaajista viettää muuten aikaa Puolangalla.

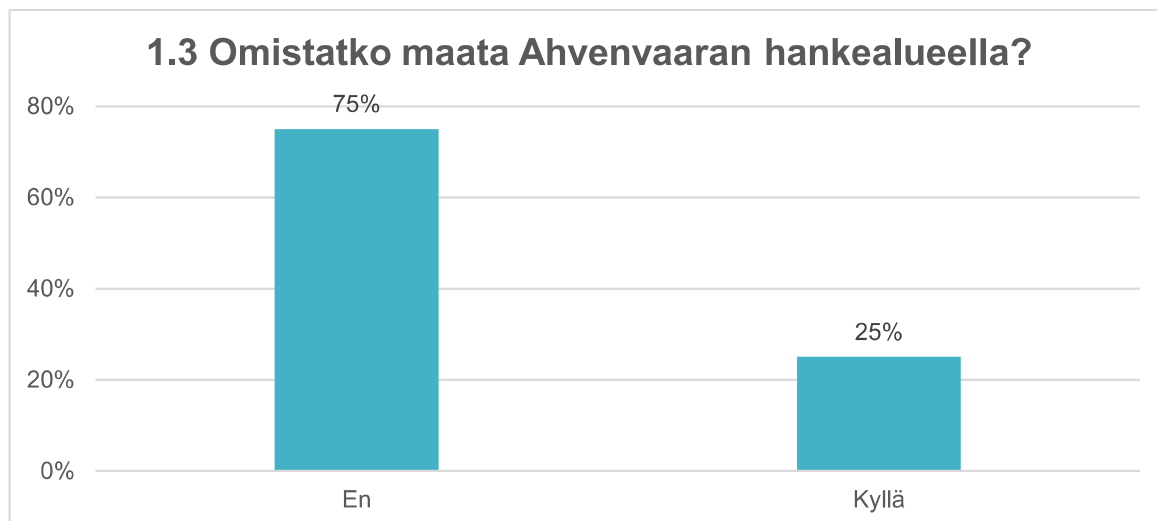
Kuva 1. Vastaajien suhde alueeseen. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n= 100).

Suurin osa, noin 56 % vastaajista on yli 60-vuotiaita. Vastaajia ei tavoitettu alle 25-vuotiaiden ikäryhmästä. Noin 5 % vastaajista on 25–40-vuotiaita ja noin 35 % on 41–60-vuotiaita. Noin 4 % vastaajista ei halunnut vastata kysymykseen.

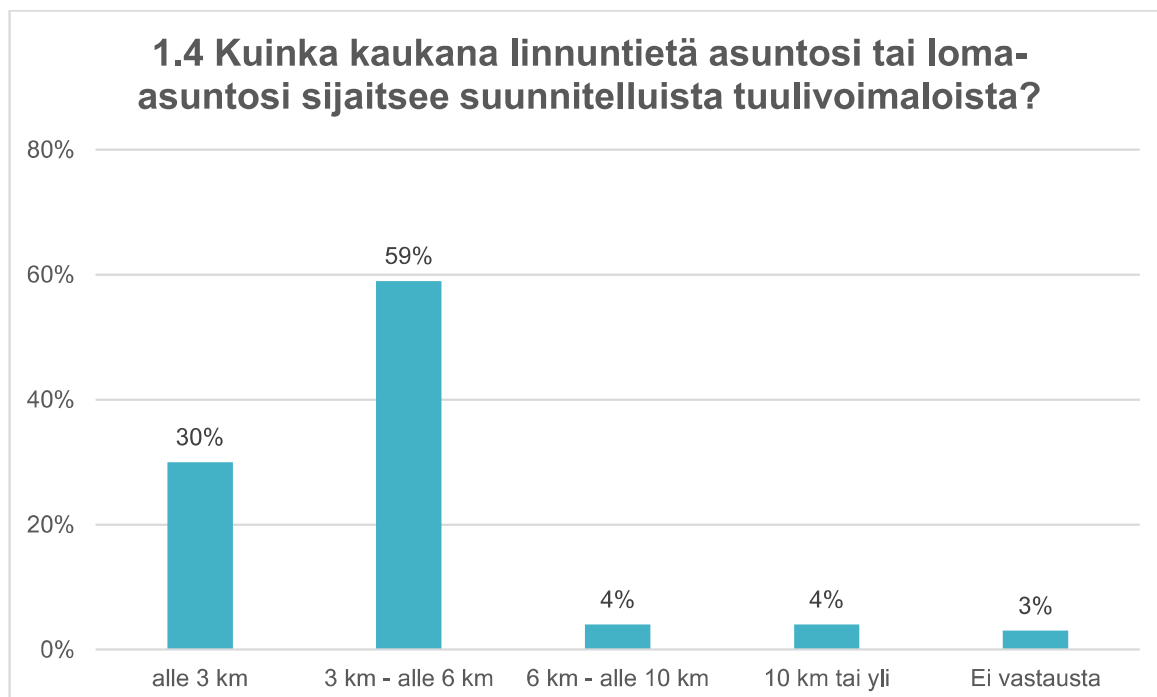
Kuva 2. Vastaajien ikäjakauma. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n= 100).

Suurin osa vastaajista, noin 75 %, ei omista maata hankkeen alueella. Noin 25 % vastaajista puolestaan on vastannut omistavansa maata kyseisellä alueella.

Kuva 3. Vastaajien maanomistus hankealueella. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n= 100).

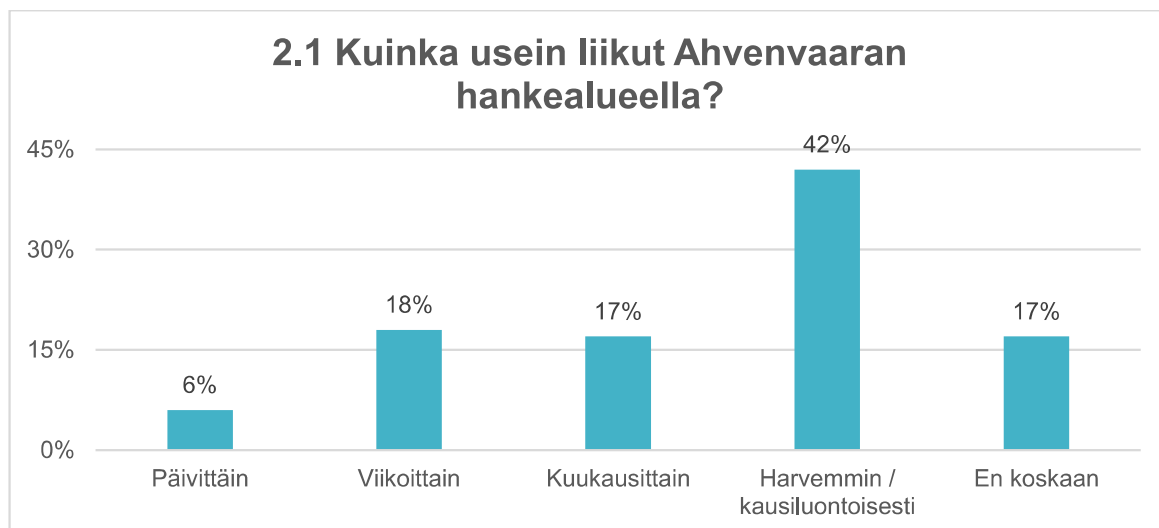
Kysymys 1.4 esitettiin sellaisille vastaajille, jotka ovat joko vakituksia tai vapaa-ajan asukkaita Puolangalla. Vastaajat arvioivat oman asuin- tai lomarakennuksen etäisyyttä suunnitelluista tuulivoimaloista. Noin 30 % vastaajista arvioi asuin- tai lomarakennuksensa sijaitsevan alle 3 km etäisyydellä suunnitelluista voimaloista, noin 59 % arvioi etäisyydeksi 3 km – alle 6 km, noin 4 % arvioi etäisyydeksi 6 km – alle 10 km ja noin 4 % arvioi etäisyydeksi 10 km tai yli. Noin 3 % vastaajista ei vastannut kysymykseen. Suurin osa vastaajista on arvioinut asuvansa 3 km – alle 6 km etäisyydellä.

Kuva 4. Vastaajien arvio asuntonsa tai loma-asuntonsa sijainnista suhteessa suunniteltuihin tuulivoimaloihin. Mikäli vastaaja ei ollut vakituinen tai vapaa-ajan asukas Puolangalla vastaajan ei tarvinnut vastata kysymykseen. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n= 100).

3.2 Alueen nykyinen käyttö ja merkitys

Vastaajilta kysyttiin kysymyksiä liittyen hankealueeseen ja sen käyttöön. Vastaajista noin 6 % liikkuu hankealueella päivittäin, noin 18 % vastaajista liikkuu alueella viikoittain, noin 17 % vastaajista liikkuu kuukausittain, noin 42 % vastaajista liikkuu harvemmin tai kausiluontoisesti ja noin 17 % ei liiku alueella koskaan.

Kuva 5. Vastaajien liikkuminen hankealueella. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n= 100).

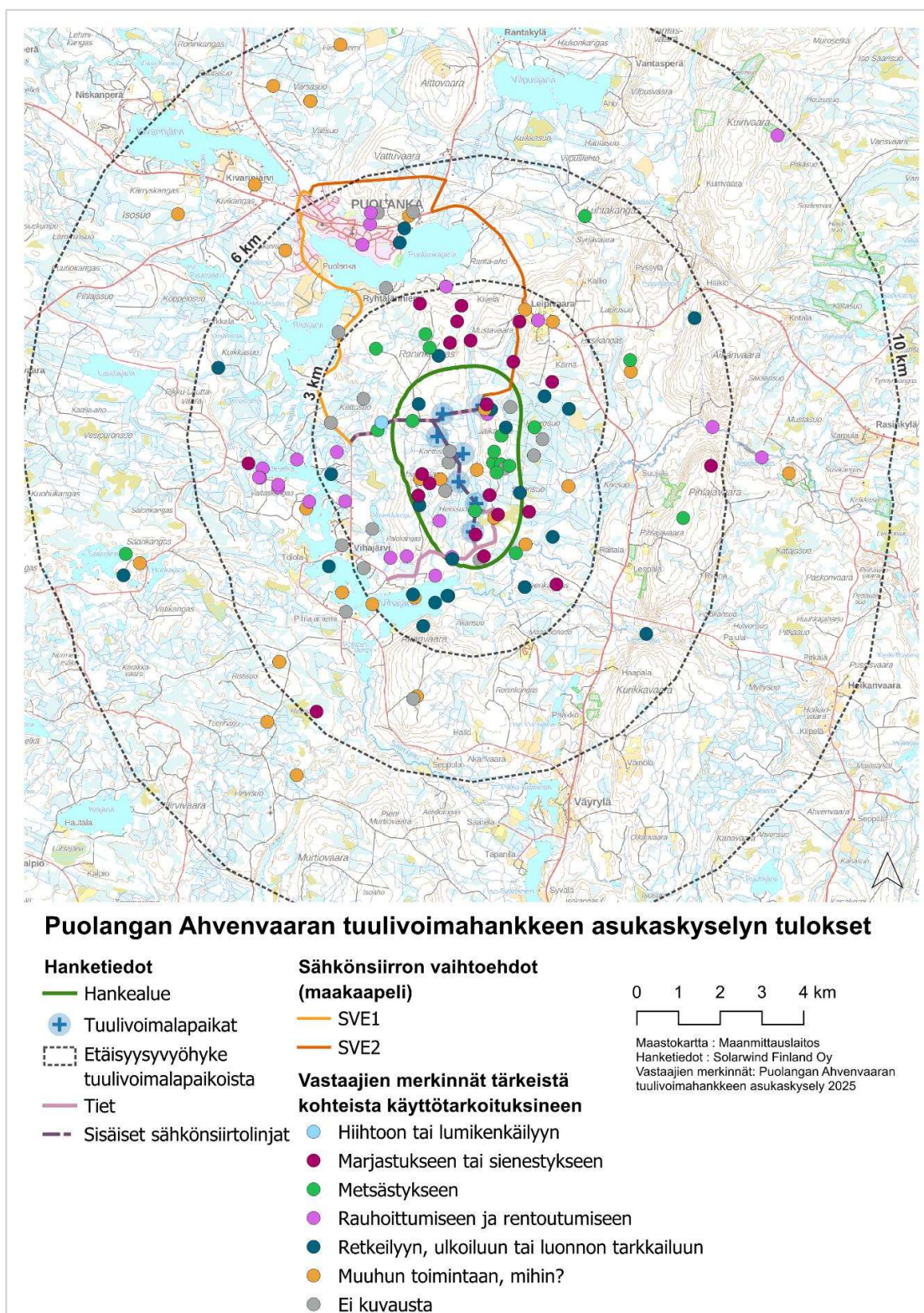
Annettujen vastausten perusteella hankealueella pääasiassa marjastetaan tai sienestetään (noin 65 % vastaajista), retkeillään tai ulkoillaan (noin 60 % vastaajista), sekä rauhoitutaan ja rentoudutaan (noin 40 % vastaajista). Avoimissa vastauksissa vastaajat ovat kuvanneet hankealueen käyttöään metsätalouteen, asumiseen ja loma-asumiseen hankealueen lähistöllä, valokuvaukseen, kalastukseen, lajiston tarkkailuun, luonnonsuojeluun, kotiseudun ja sen historian ja kulttuurien vaalimiseen, Kainuun luonnon monimuotoisuuden ja koskemattoman luonnon vaalimiseen. Yksi vastaaja korostaa, että vaaramaisemat ovat pyhiä ja arvokkaita.

Kuva 6. Vastaajien liikkuminen hankealueella käyttötarkoituksen perusteella. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n= 100).

3.2.1 Tärkeitä kohteet

Vastaajat (47 vastaajaa) merkitsivät yhteensä 134 karttamerkintää heille tärkeistä kohteista. Karttamerkintöjä on annettu eniten alle 3 km etäisyydelle hankkeesta. Hankealueella liikutaan vastausten perusteella viikoittain tai tätä harvemmin.

Kuva 7. Vastaajien merkinnät tärkeistä kohteista hankealueen ympäristössä 10 km säteellä. Merkinnät perustuvat vastaajien arvioon kohteen sijainnista.

Retkeily, ulkoilu ja luonnon tarkkailu, hiihto ja lumikenkäily

Hankealueelle on osoitettu muutamia retkeilyyn, ulkoiluun ja luonnon tarkkailuun liittyviä merkintöjä. Merkinnot sijoittuvat melko hajanaisesti hankealueelle, erilleen suunnitelluista tuulivoimalapaikoista. Osassa merkintöjä kuvataan hankealueelle sijoittuvaa lajistoa, kuten metson, teerin, maakotkan, riekon, metsäjäniksen ja purotaimenen elinympäristöjä. Yksi vastaaja kuvaa Ahvenvaaraa tärkeänä virkistys- ja marjastusalueena, jolla on merkitystä myös kainuulaisen luonnonmaiseman kannalta. Yksi vastaaja korostaa Saukonpuroa tärkeänä luontokohteena ja alueen lajistolle tärkeänä kohteena.

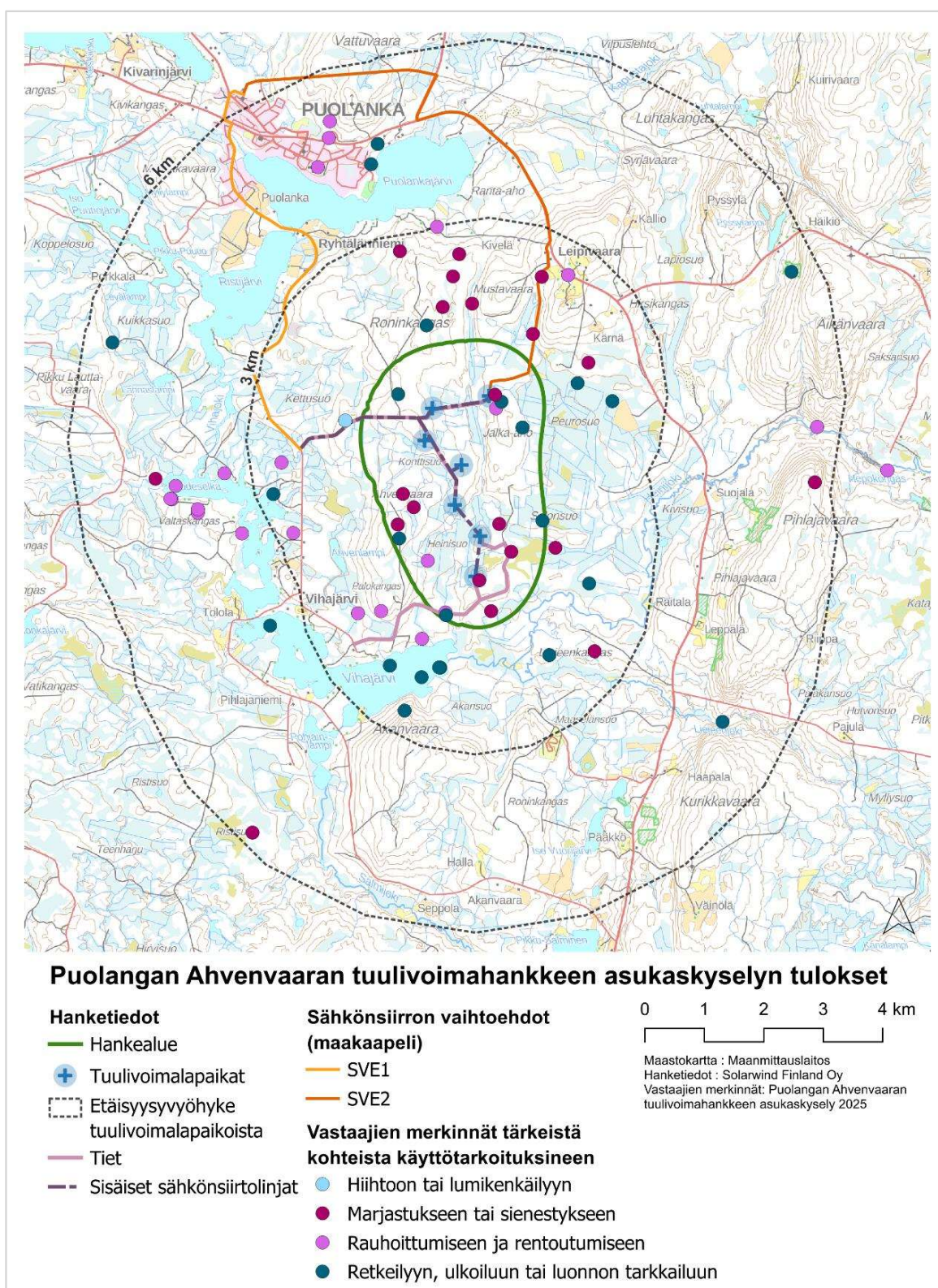
Hankealueen ulkopuolelle sijoittuvat retkeilyn, ulkoilun ja luonnon tarkkailun merkinnot sijoittuvat muun muassa Vihajärven ympäristöön, kuten Kalliosaaren alueelle sekä Liejeenjoen varteen, Peurosuolle, Roninkankaalle sekä Puolangan taajamaan. Yksi vastaaja kuvaa hankealueen itäpuolisia alueita metsäpeuran elinympäristönä. Yksi merkintä kuvaa hiihtoa tai lumikenkäilyä Hallakorven eteläpuolella hankkeeseen käytettävän tien varrella.

Marjastus ja sienestys

Hankealueelle on osoitettu marjastuksen ja sienestyksen merkintöjä. Merkinnot on osoitettu Ahvenvaaralle, hankealueen kaakkoisosiin sekä pohjoisimman voimalan läheisyyteen. Hankealueen ulkopuolelle sijoittuvat merkinnot sijoittuvat muun muassa hankealueen pohjoispuolelle ja osin sähkönsiirtoreittivaihtoehdon 2 läheisyyteen. Lisäksi hankealueen ulkopuolelle sijoittuu yksittäisiä merkintöjä hajanaisesti.

Rauhoittuminen ja rentoutuminen

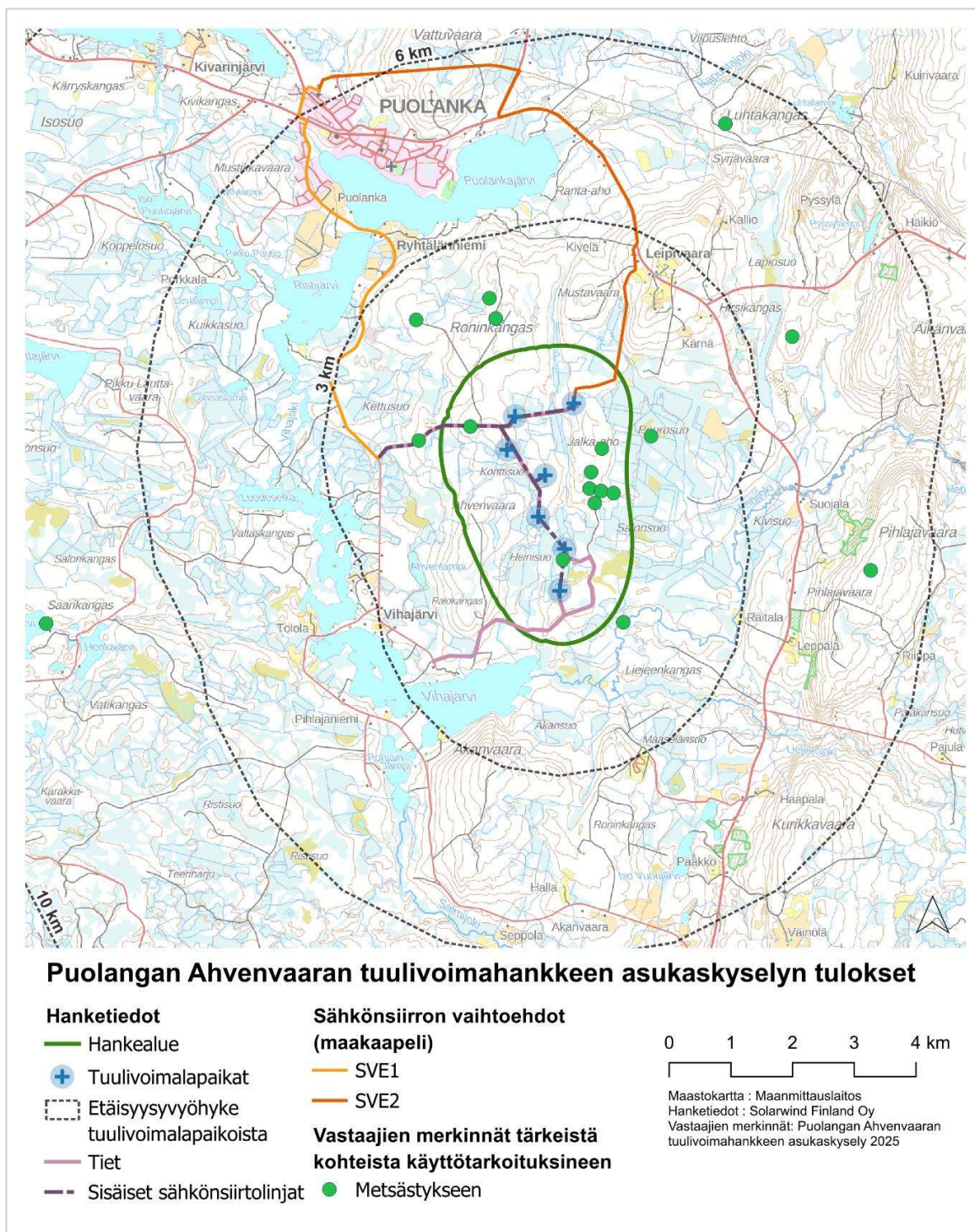
Hankealueelle sijoittuu kolme rauhoittumisen ja rentoutumisen merkintää: yksi Jalka-ahoon ja kaksi Saukonpuron läheisyyteen. Muut merkinnot sijoittuvat hankealueen ulkopuolelle, erityisesti Vihajärven ympäristöön, Puolangan taajamaan, Heinijoen varteen sekä Leipivaaralle. Yksi vastaaja kuvaa Vihajärven rantaan sijoittuvaa kivikautista asuinpaikkaa tärkeänä rauhoittumisen ja rentoutumisen paikkana.

Kuva 8. Retkeilyn, ulkoilun, luonnon tarkkailun, hiihdon tai lumikenkäilyn, rauhoittumisen ja rentoutumisen sekä marjastuksen ja sienestyksen merkinnät 6 km säteellä tuulivoimalapaikoista.

Metsästys

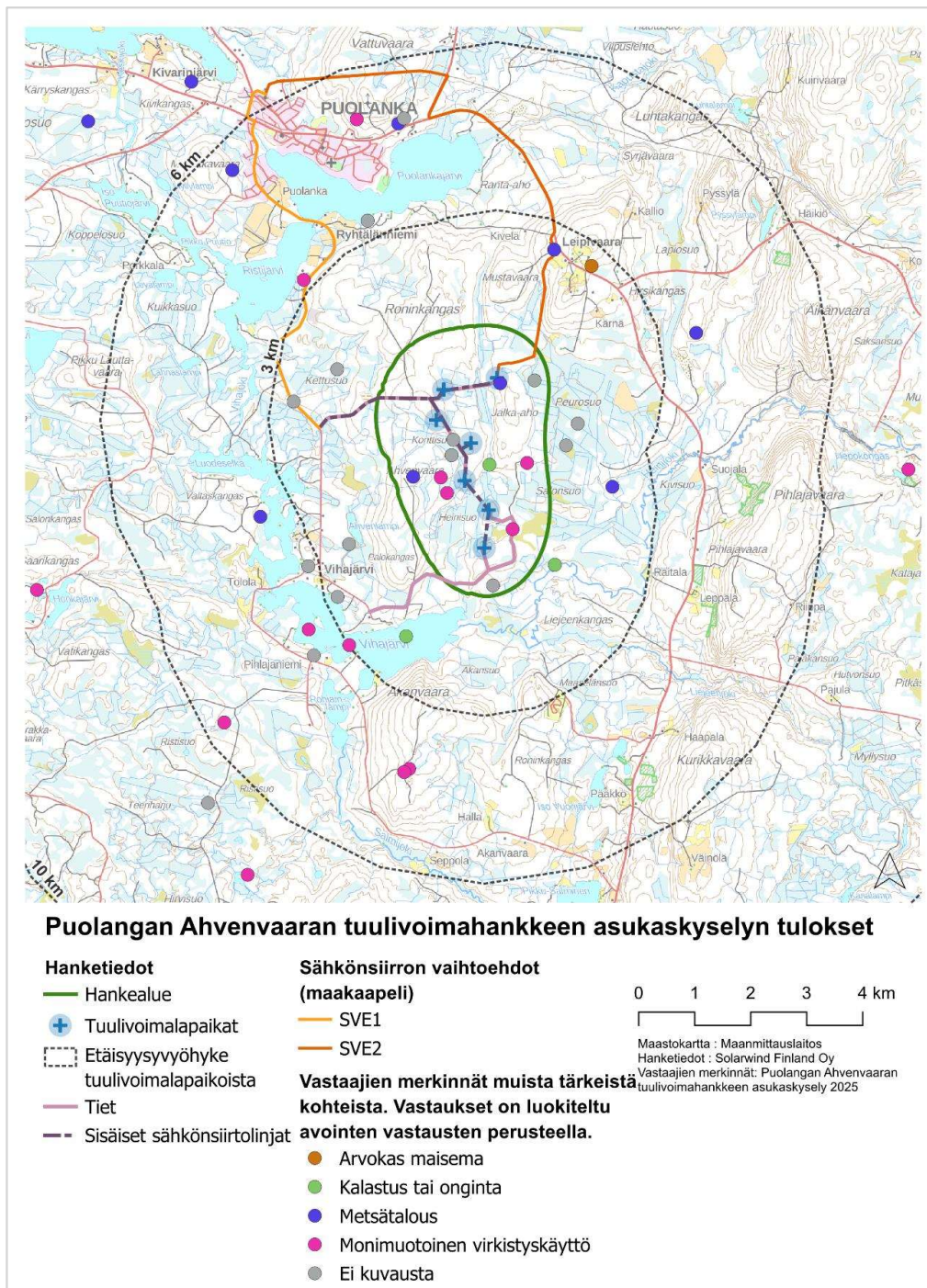
Metsästyksen merkinnät sijoittuvat hankealueella pääosin Jalka-ahoon, mutta myös Heinisuoille sekä hankealueen pohjoisosiin sijoittuvan tien kohdalle. Hankealueen ulkopuolella metsästyksen merkinnät sijoittuvat muun muassa Roninkankaalle sekä hankealueen itäpuoleisille vaara-alueille.

Kuva 9. Metsästyksen merkinnät 6 km säteellä tuulivoimalapaikoista.

Muu toiminta

Vastaajat ovat jättäneet myös muita merkintöjä, jotka on luokiteltu. Luokitellut teemat koskevat monimuotoiseen virkistyskäyttöön, kuten retkeilyyn, marjastukseen, luonnon tarkkailuun ja valokuvaukseen liittyviä merkintöjä sekä kalastukseen ja ongintaan sekä metsätalouden harjoittamiseen liittyviä merkintöjä. Hankealueelle osoitetut merkinnät kuvaavat monimuotoista virkistyskäyttöä tai metsätaloutta. Yksi merkintä kuvaa Saukonpuroa kalastuksen paikkana. Muut merkinnät sijoittuvat hankealueen ulkopuolelle melko hajanaisesti.

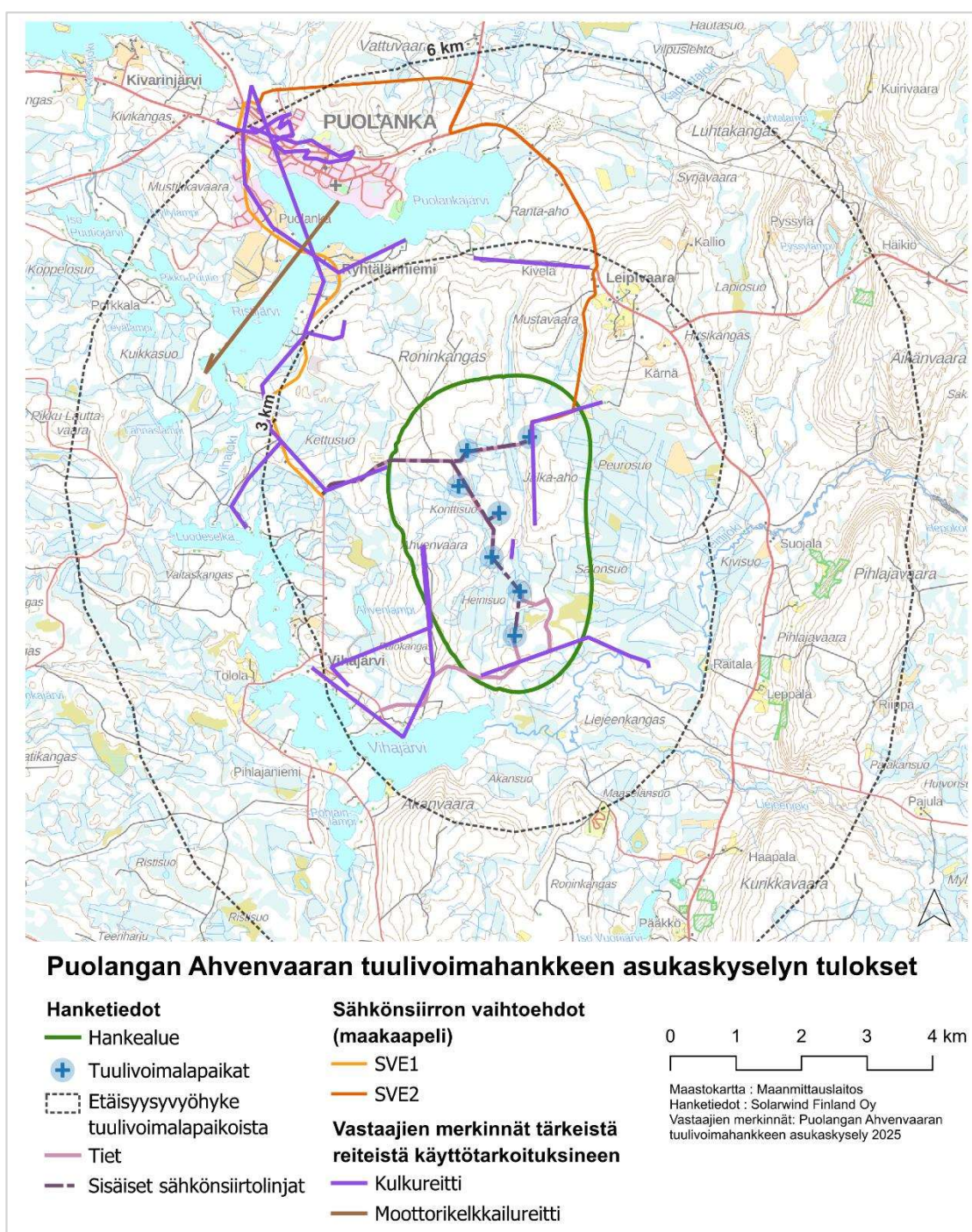
Kuva 10. Merkinnät, joita kuvattu muuksi toiminnaksi tai merkinnät, joille vastaaja ei ole antanut kuvausta 6 km säteellä tuulivoimalapaikoista. Merkinnät on luokiteltu avointen vastausten perusteella.

3.2.2 Tärkeät reitit

Vastaajat (29 vastaajaa) merkitsivät yhteensä 46 karttamerkintää heille tärkeistä reiteistä. Reittejä käytetään niin päivittäin kuin tätä harvemmin.

Kulku- ja moottorikelkkailureitit

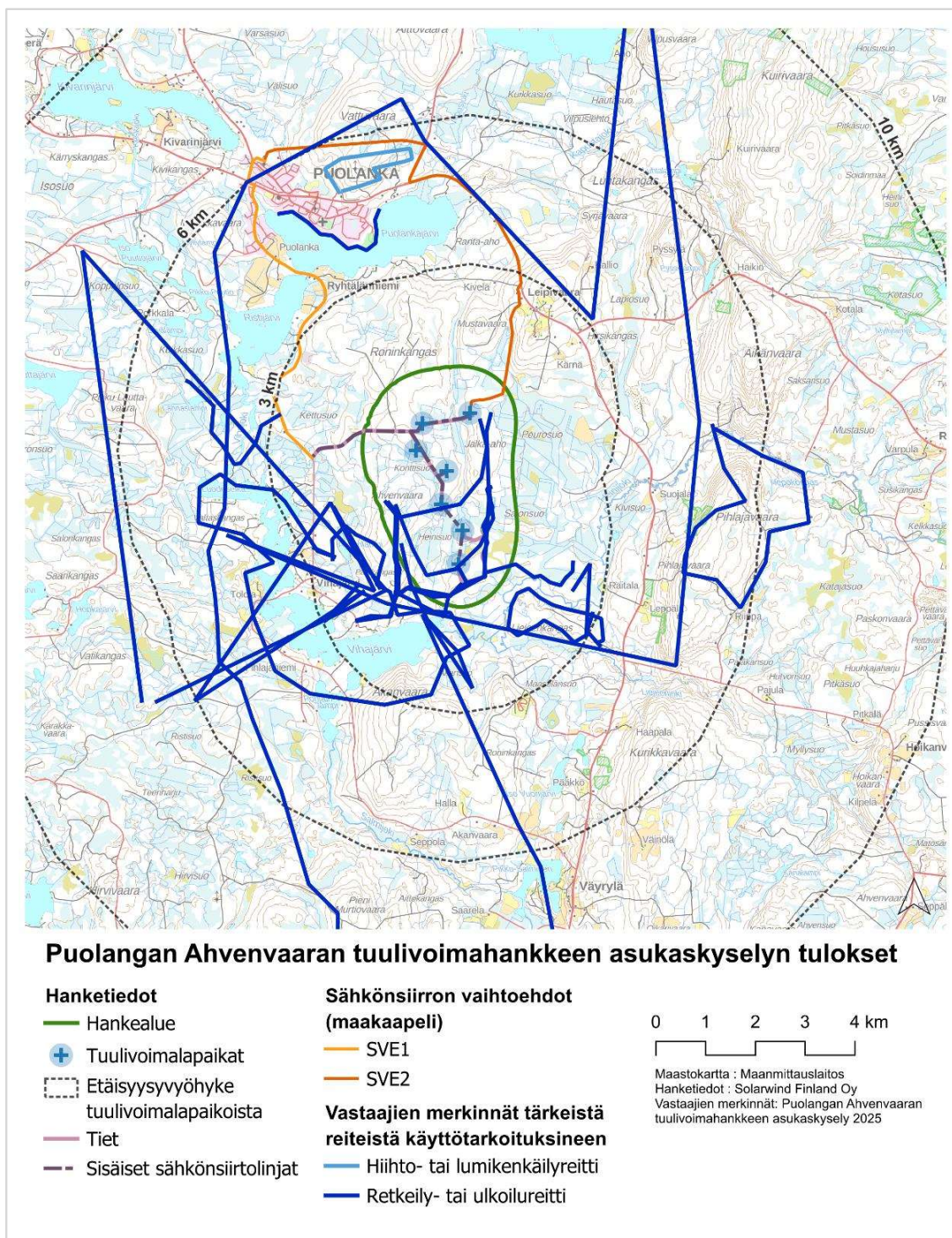
Vastaajien merkitsevät kulkureitit sijoittuvat osin hankealueelle Jalka-ahossa sekä hankealueen eteläosissa. Muuten reitit sijoittuvat mukailien alueen tiestöä. Moottorikelkkailureitti on merkitty Ris-tijärvelle ja Puolankajärvelle.

Kuva 11. Vastaajien merkinnät heille tärkeistä kulku- ja moottorikelkkailureiteistä noin 6 km säteellä tuulivoimaloista.

Retkeily- ja ulkoilureitit sekä hiihto- tai lumikenkäilyreitit

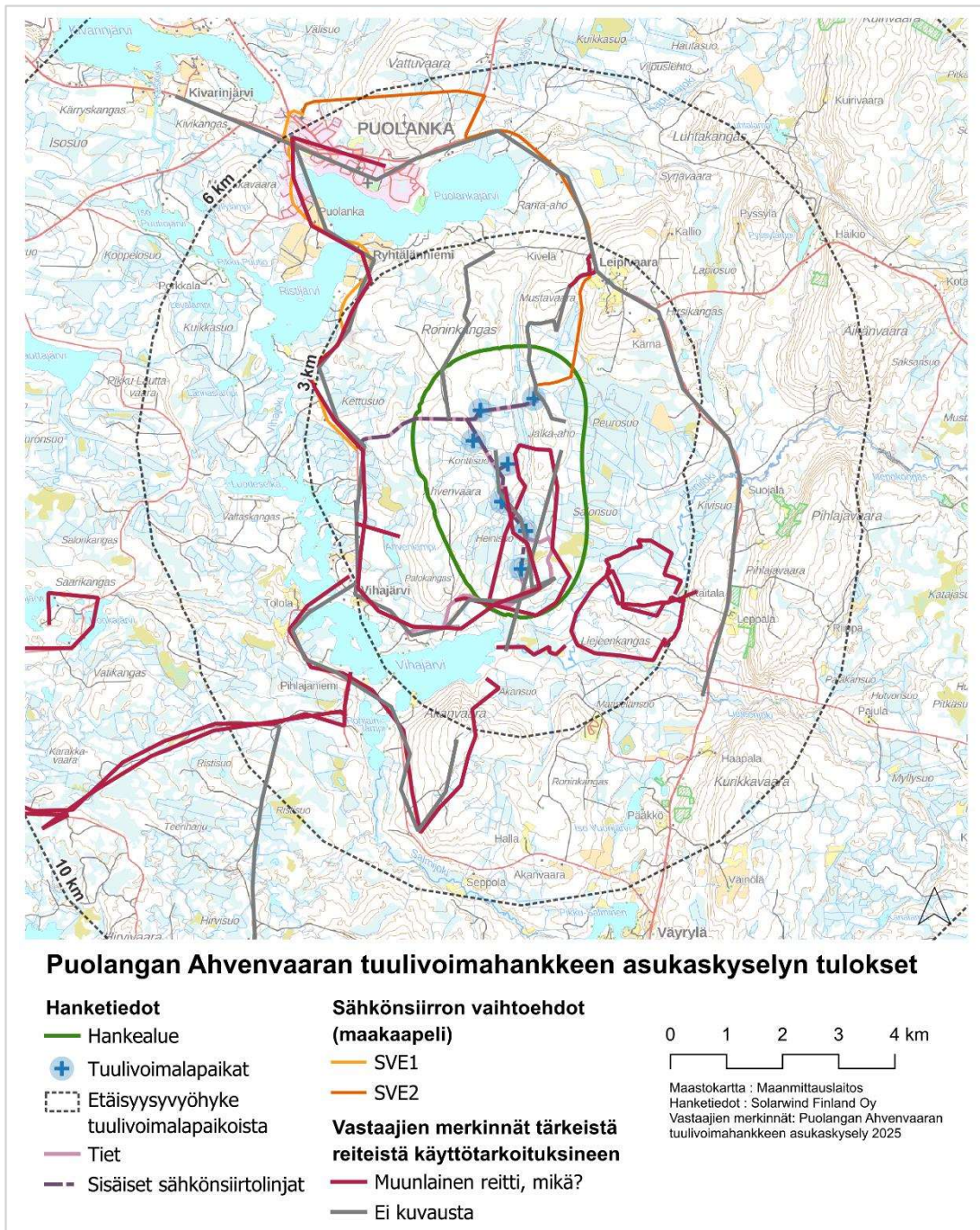
Hankealueelle on osoitettu retkeilyn ja ulkoilun merkintöjä hankealueelle sijoittuville teille. Vastaajat kuvaavat, että reittejä käytetään lenkkeilyyn, koiran ulkoilutukseen, hiihtoon ja lumikenkäilyyn sekä kulkuun alueelle, mm. virkistymään ja marjastamaan. Hankealueen ulkopuolella retkeilyn- ja ulkoilureitit painottuvat hankealueen eteläpuolelle. Puolangan taajamaan on osoitettu yksi ranta-alueelle sijoittuva viehättävä ulkoilureitti sekä hiihto- tai lumikenkäilyreitti.

Kuva 12. Tärkeitä retkeily-, ulkoilu-, hiihto- ja lumikenkäilyreitit noin 6 km säteellä tuulivoimaloista.

Muut reitit

Hankealueelle osoitetut muut reitit kuvaavat pääasiassa virkistykseen liittyviä reittejä sekä metsätalouden tarpeisiin käytettäviä reittejä. Virkistysreitit sekä Vihajärventietä pitkin kuljetaan Puolangan taajamasta ja ympäröiviltä alueilta hankealueen eteläosiin niin metsästämään, retkeilemään, ulkoilemaan, marjastamaan, sienestämään, rauhoittumaan kuin rentoutumaan. Hankealueen pohjoisosiin sijoittuvat reitit liittyvät pääasiassa metsätalouteen liittyvään liikkumiseen. Hankealueen ulkopuolelle sijoittuvat reitit kuvaavat myös pääosin virkistys- ja metsästysreitit. Näiden lisäksi Heinijoki on merkitty maisemallisesti hienoksi veneily- ja kalastusreitiksi. Paltamontie on merkitty vastaajalle tärkeänä maantienä.

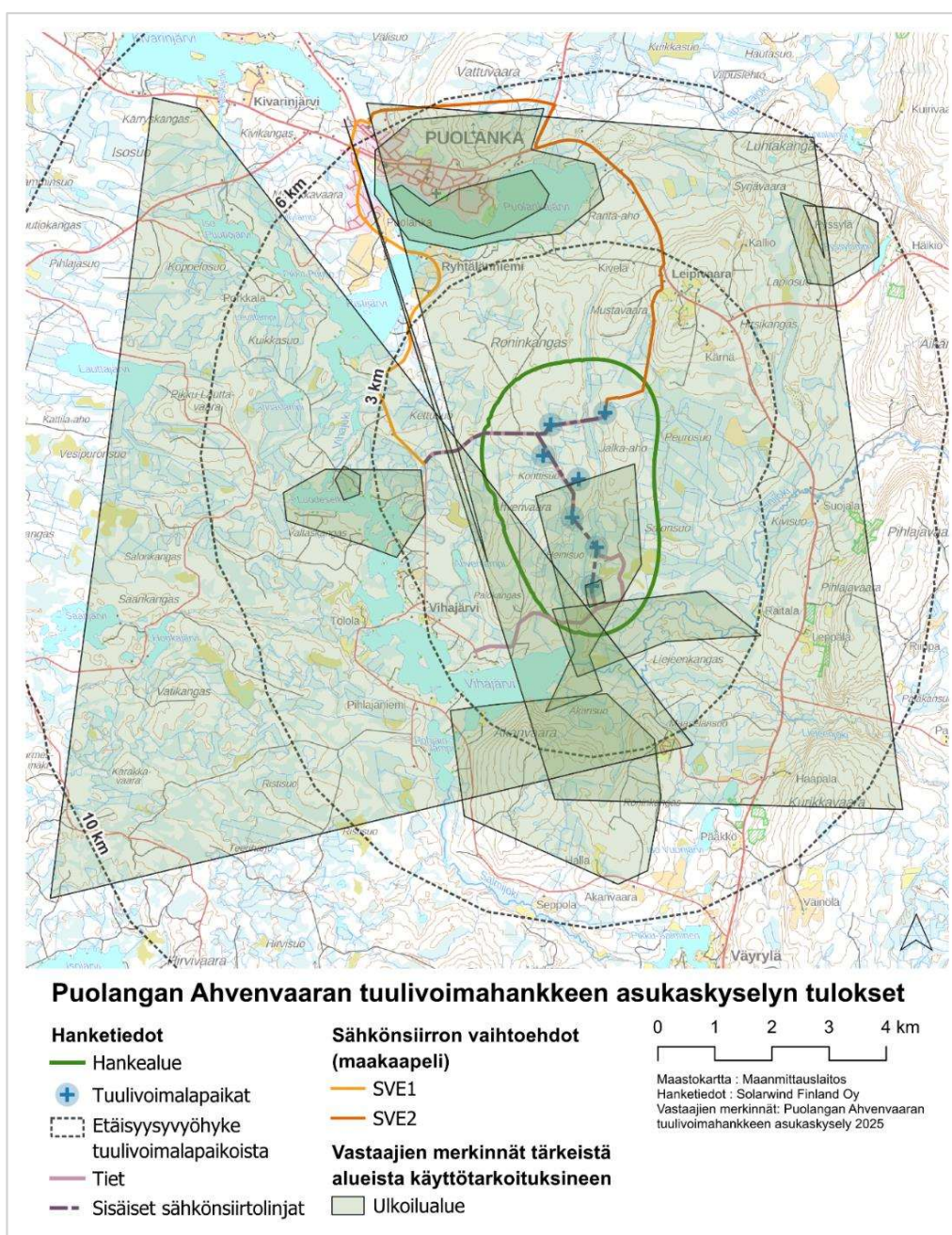
Kuva 13. Muut reitit noin 6 km säteellä tuulivoimaloista.

3.2.3 Tärkeitä alueet

Vastaajat (39 vastaajaa) merkitsisivät yhteensä 64 aluemerkinä. Aluemerkinäat kuvaavat metsäsalueta, ulkoilualueta, marjastus- ja sienestysalueita sekä muita alueita.

Ulkoilualueet

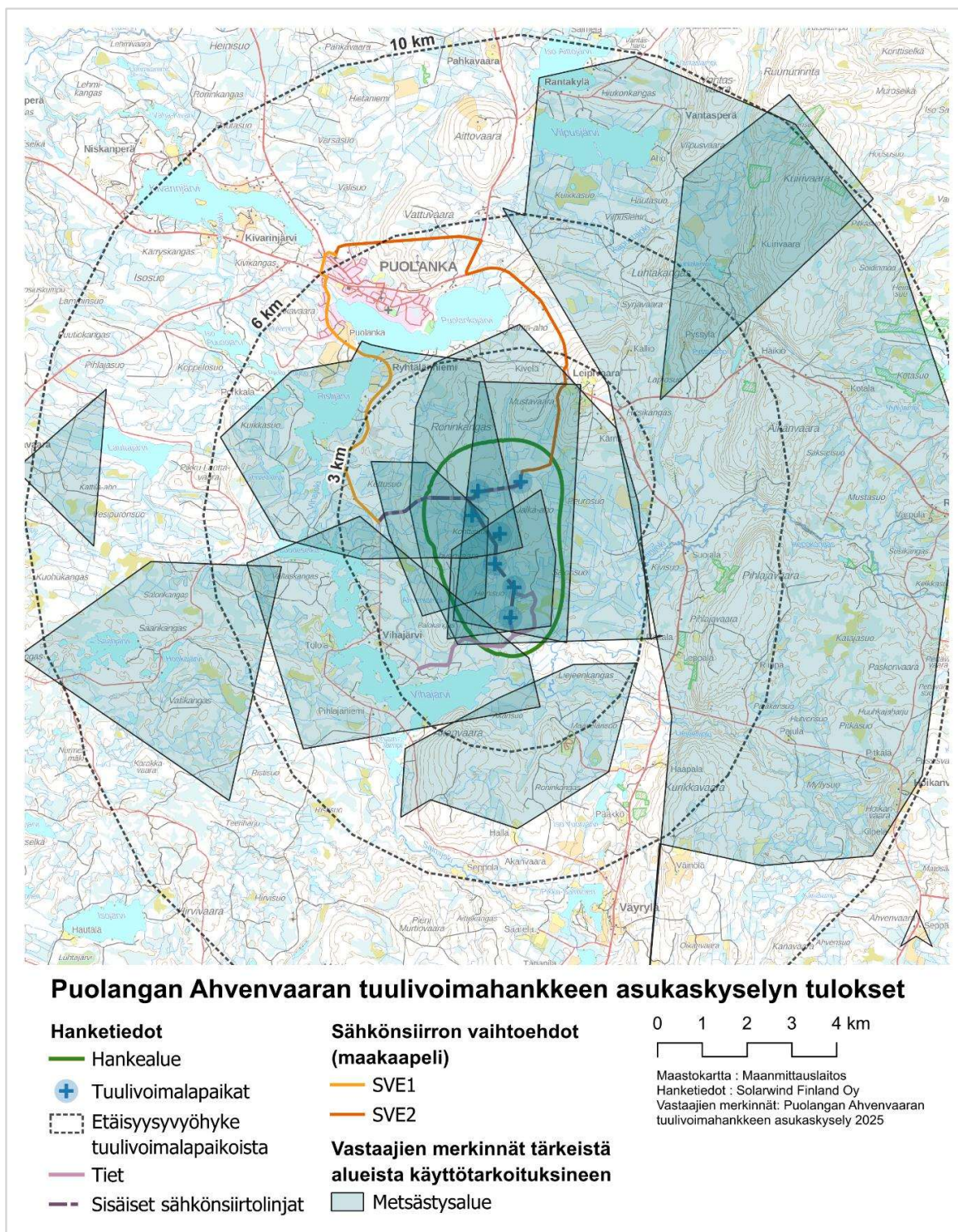
Ulkoilualueet sijoittuvat niin hankealueelle kuin hankealueen ulkopuolelle. Kaksi alue merkinäa kattaa laaja-alaisesti aluetta, kun taas osa merkinäistä kuvaa tarkempia alueita. Hankealueen eteläosiin sijoittuu muutamia ulkoilualuemerkinäjä. Eteläisimmän voimalapaikan kohdalle vastaajan ulkoilualuemerkinäa kuvaa aluetta, ulkoilun ja marjastuksen alueena, jolla on merkitystä myös alueta avautuvien näkymien takia. Vastaajat ovat merkinneet ulkoilualueita myös Vihajärven eteläpuolelle, Luodeselän ympäristöön, Pyssykankaalle sekä Puolangan taajamaan.

Kuva 14. Ulkoilualueet.

Metsästysalueet

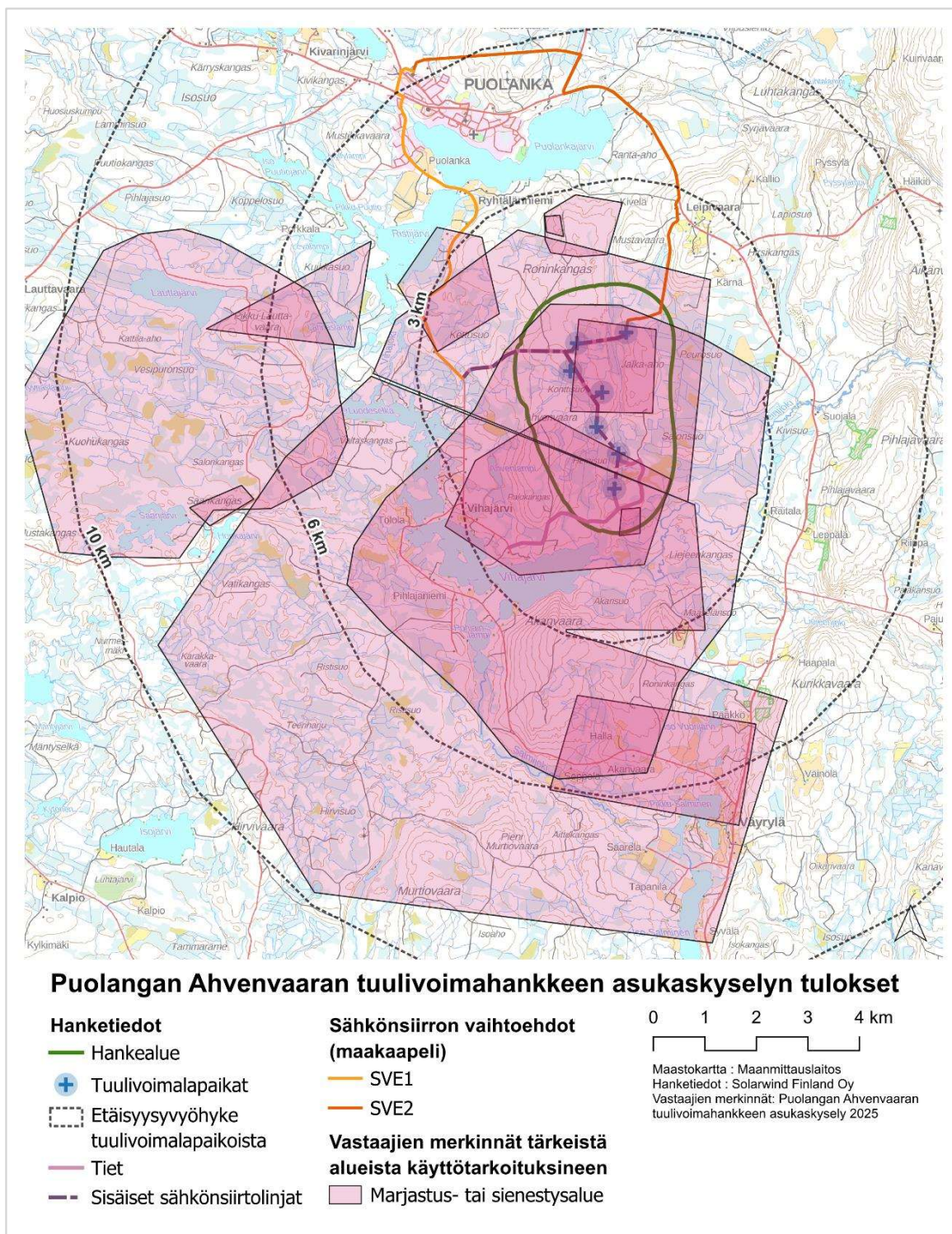
Hankealueelle on osoitettu useampi metsästysalue merkintä. Osa merkinnöistä kattaa hankealueen kokonaan ja osa osittain. Näiden lisäksi metsästysalueita on osoitettu hankkeen itäpuolen vaara-alueille sekä Vihajärven ja Ristijärven ympäristöön.

Kuva 15. Metsästysalueet.

Marjastus- ja sienestysalueet

Marjastus- ja sienestysalueet sijoittuvat hankealueelle sekä hankealueetta ympäröiville metsäalueille. Hankealueelle osoitetut merkinnät kattavat pääosin koko hankealueen, mutta osa aluemerkinnoistä sijoittuu vain osaan siitä, kuten Jalka-ahon ympäristöön ja hankealueen eteläosiin.

Kuva 16. Marjastus- ja sienestysalueet.

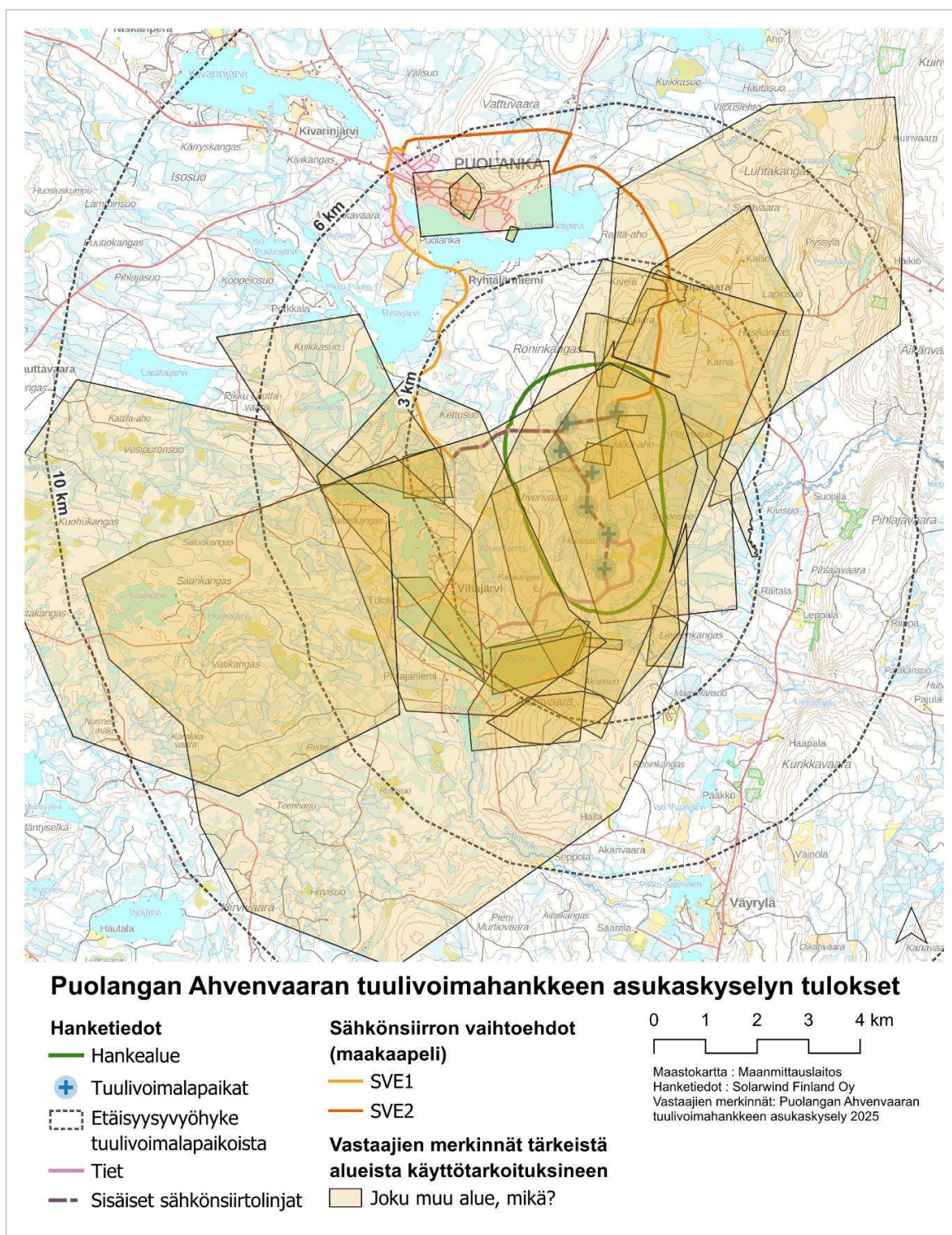
Muut alueet

Useampi hankealuetta koskeva aluemerkinä kuvaa virkistysennäkökulmasta monipuolista alueenkäyttöä, niin ulkoilu-, marjastus- ja sienestys- sekä metsästysaluetta. Myös hankealueen ulkopuolelle on osoitettu tällaisia merkintöjä. Hankealueelle sekä hankealueen läheisyyteen on osoitettu muutama tarkempi metsäpalsta, jota käytetään niin metsätalouden harjoittamiseen kuin virkistyskäyttöön. Vastaajat toteavat, että eivät aio vuokrata metsäpalstoja tuulivoimahankkeelle.

Kalastusalueiksi tai muuten tärkeäksi vesistöksi on merkitty erityisesti Vihajärvi. Virkistyskäytössä olevalta Akanvaaralta avautuu kauniita näkymiä, joille tuulivoima nähdään uhkana. Akanvaaraa kuvataan tärkeäksi alueeksi. Osa vastauksista kuvaa myös hankealueen läheisyyteen sijoittuvaa elinympäristöjä, kuten asumisen ja mökkeilyn alueita. Heinijoki on merkitty tärkeäksi vesistöreitiksi, jonka varrella elää suurpetoja (mm. karhu).

Leipivaaran aluetta kuvataan vanhana metsänä, jossa on lehtipuuvaltaisia lehtoja, reheviä soita, lettoja, naavaisia korpia sekä lähteitä, puroja ja tulvametsiä. Alueella on suolinnustoa ja kanalintuja, huuhekajia sekä mm. hömötiaisia.

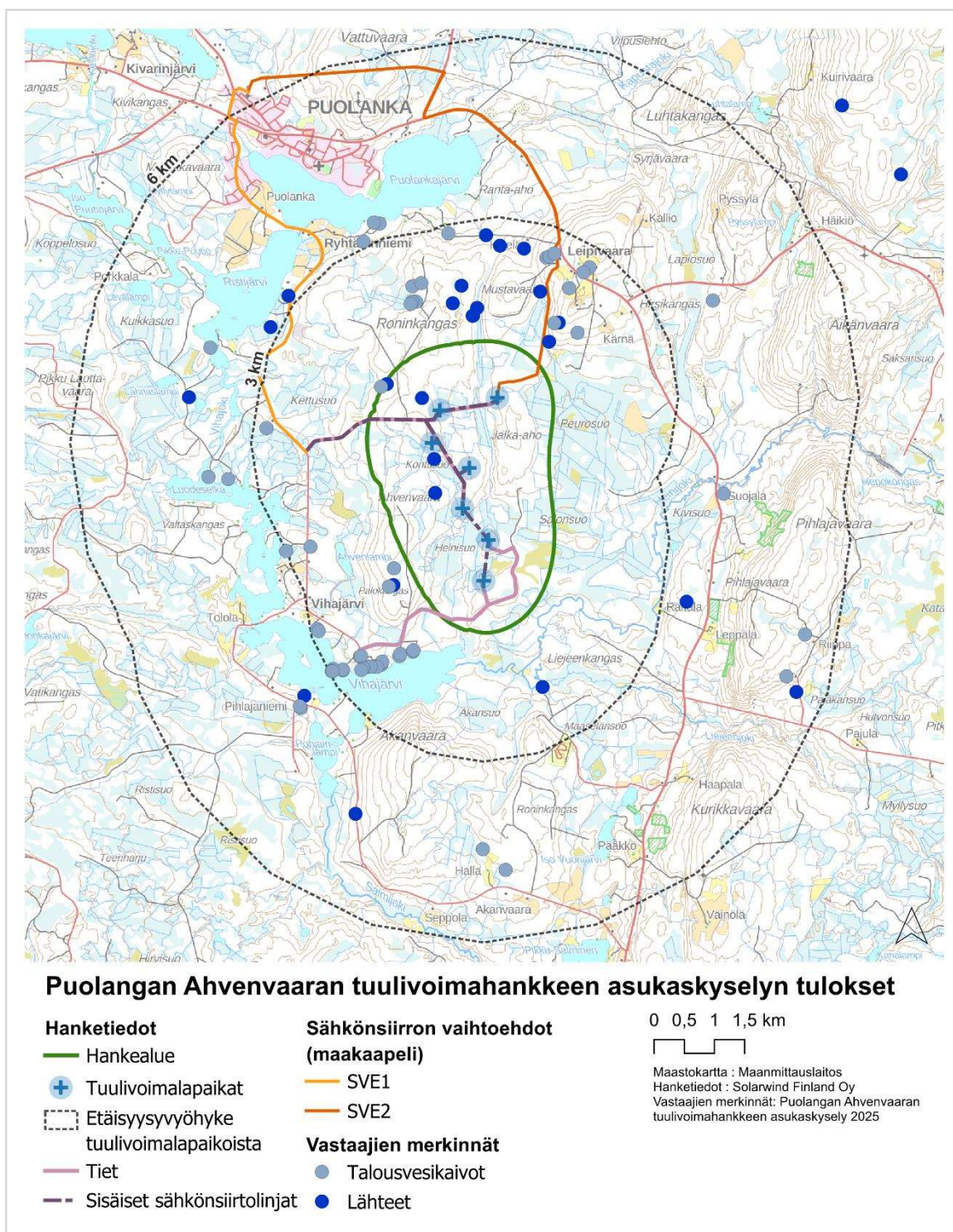
Puolangan taajamaan on merkitty hautausmaa, johon toivotaan, että tuulivoimalat eivät tule näky-mään. Lisäksi taajamaan on osoitettu asumiseen liittyvä merkintä sekä kannanotto siitä, että tuulivoimalan tulee sijaita kauempana Puolangan taajamasta.

Kuva 17. Muut alueet.

3.2.4 Talousvesikaivot ja lähteet

30 vastaajaa merkitsisi yhteensä 59 merkintää talousvesikaivoista ja 18 vastaajaa merkitsi yhteensä 27 merkintää lähteistä. Hankealueelle sijoittuu kolme lähdemerkintää. Muut merkinnät sijoittuvat hankealueen ulkopuolelle, erityisesti hankkeen etelä-länsi-pohjoispuolille.

Kuva 18. Vastaaajien merkinnät heidän tuntemistaan talousvesikaivoista ja lähteistä noin 6 kilometrin säteellä tuulivoimalapaikoista.

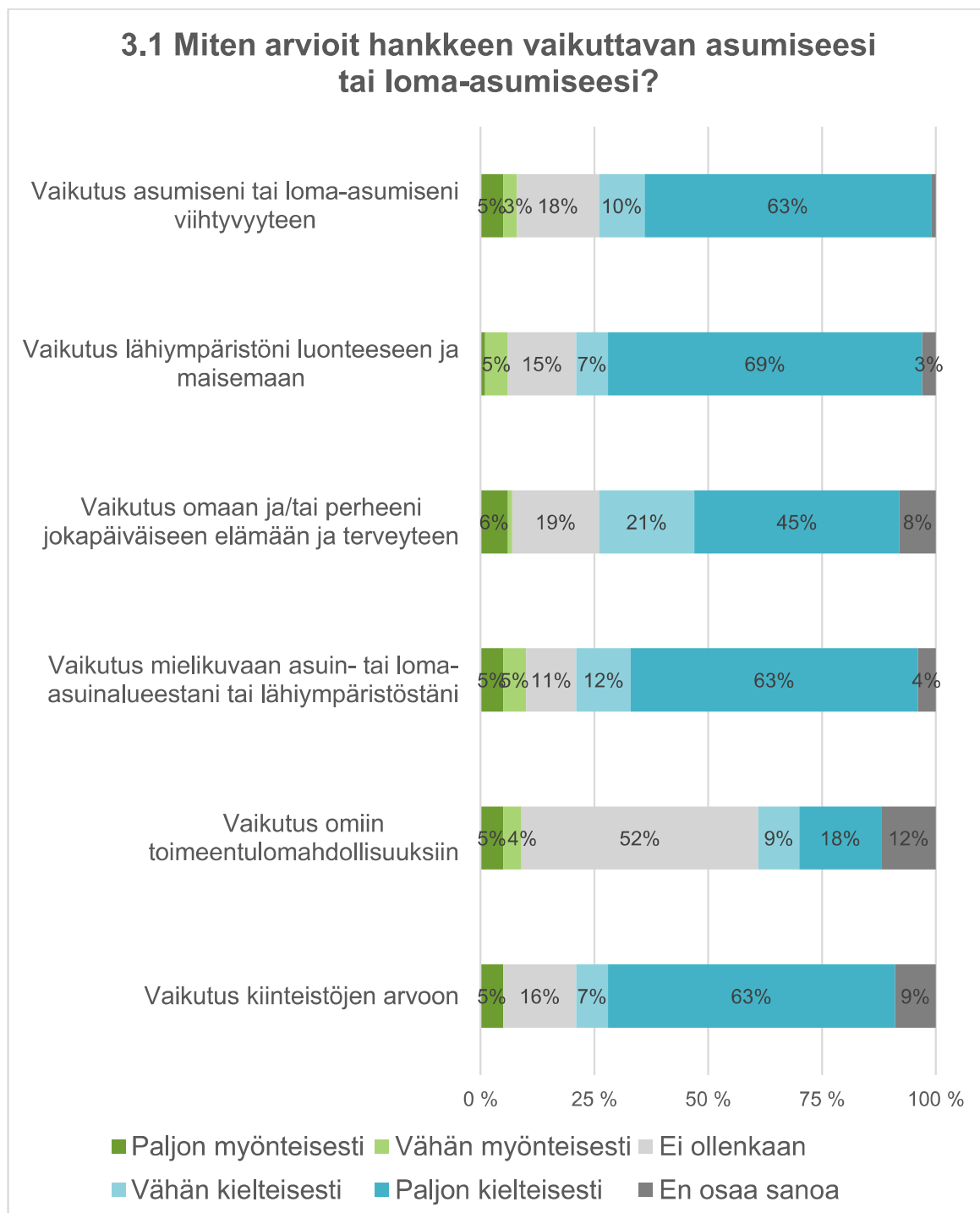
3.3 Arviot vaikutuksista

Vastaaajat arvioivat hankkeen vaikutuksia teemoittain. Vaikutuksia kysyttiin asumisen ja loma-asumisen, harrastus- ja virkistyskäytön näkökulmista sekä hankkeen vaikutuksista vastaaajien omaan elämään. Vastaaajat arvioivat vaikutuksia asteikolla paljon kielteisesti, vähän kielteisesti, ei ollenkaan, vähän myönteisesti ja paljon myönteisesti. Vastaaaja pystyi valitsemaan vaihtoehdon 'En osaa

sanoa'. Mikäli vastaaja ei vastannut kysymykseen, sisällytettiin vastaus "En osaa sanoa" -vaihtoehtoon.

3.3.1 Vaikutukset asumiseen ja loma-asumiseen

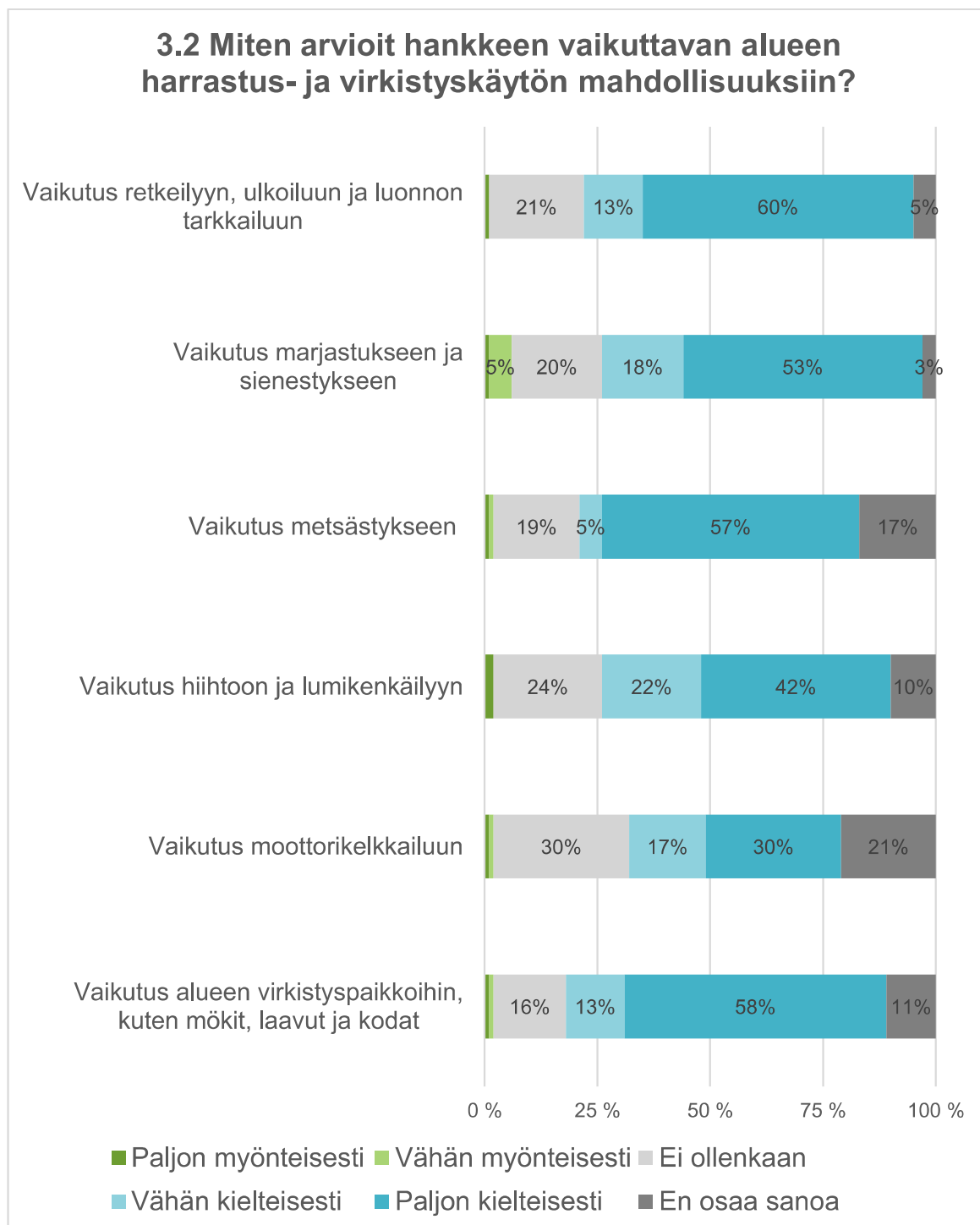
Suurin osa vastaajista on arvioinut kaikki vaikutukset asumiseen ja loma-asumiseen kielteisinä, lukuun ottamatta vaikutuksia omiin toimeentulomahdollisuuksiin. Suurin osa vastaajista on arvioinut vaikutukset toimeentulomahdollisuuksiin niin, että vaikutusta ei synny.

Kuva 19. Vastaajien arvio vaikutuksista asumiseen ja loma-asumiseen. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n= 100).

3.3.2 Vaikutukset harrastus- ja virkistyskäyttöön

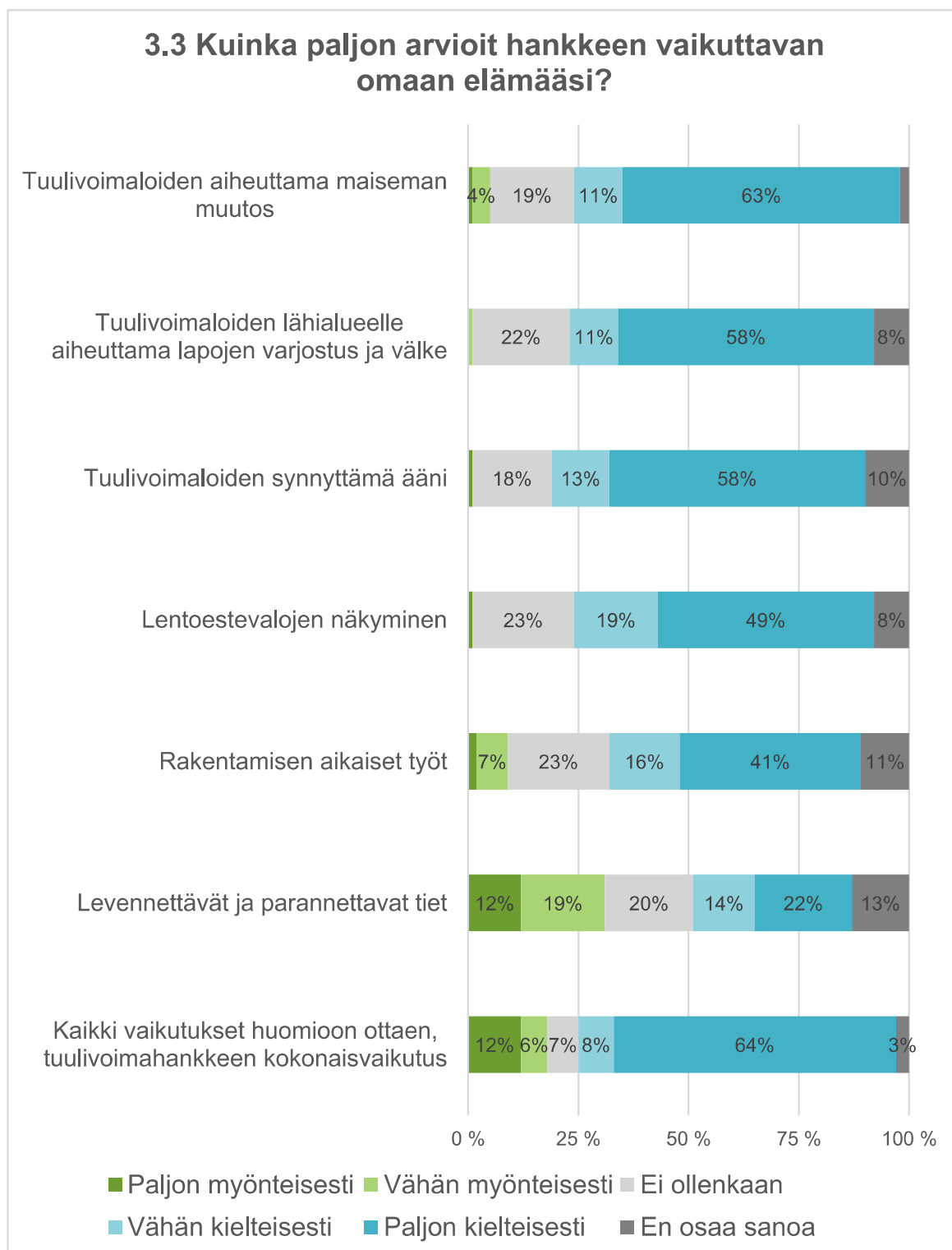
Suurin osa vastaajista on arvioinut kaikki vaikutukset harrastus- ja virkistyskäyttöön kielteisinä, lukuun ottamatta vaikutuksia moottorikelkkailuun. Vaikutukset moottorikelkkailuun on arvioitu pääosin kielteisinä, niin, että vaikutusta ei synny tai vastaaja on valinnut vaihtoehdon 'En osaa sanoa'. Eri-tyisesti vaikutukset retkeilyyn, ulkoiluun ja luonnon tarkkailuun, metsästykseen, marjastukseen ja sienestykseen sekä alueen virkistyspaikkoihin on arvioitu yli 50 % vastaajista mukaan erittäin kielteisenä.

Kuva 20. Vastaajien arvio vaikutuksista harrastus- ja virkistyskäyttöön. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n= 100).

3.3.3 Vaikutukset vastaajan omaan elämään

Suurin osa vastaajista on arvioinut hankkeen kokonaisvaikutukset erittäin kielteisinä, noin 64 %. Yleisesti hankkeen vaikutukset vastaajan omaan elämään on arvioitu suurimman osan vastaajista mukaan kielteisenä. Ainoastaan levennettävien ja parannettavien teiden vaikutukset on arvioitu vaihtelevasti.

Kuva 21. Vastaajien arviot hankkeen vaikutuksista omaan elämään. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n= 100).

3.3.4 Merkittävimmät myönteiset ja kielteiset vaikutukset

Vastaajat pystyivät valitsemaan kolme merkittävintä myönteistä vaikutusta. Lähes puolet vastaajista (noin 46 %) on valinnut vaihtoehdon 'Ei merkittäviä hyötyjä'. Noin 47 % vastaajista pitää vaikutusta kunnan talouteen yhtenä merkittävämpänä hyötynä, noin 35 % vastaajista pitää kiinteistövero-rotuloja yhtenä merkittävämpänä hyötynä ja noin 19 % vastaajista pitää maanomistajien vuokratuloja yhtenä merkittävämpänä hyötynä.

Noin 10 % vastaajista on valinnut vaihtoehdon 'Joku muu, mikä?'. Yksi vastaaja nostaa esiin sen, että tuulivoimaa ja sen tuomia verotuloja tarvitaan. Yksi vastaaja toteaa, että sijoittajat hyötyvät hankkeen synnyttämistä tuloista. Yksi vastaaja puolestaan pohtii, että tuulivoimalat sijoittuvat yhteen, eikä maanomistajia liene montaa.

Muut vastaajat pääosin kuvaavat hankkeen kielteisiä vaikutuksia, kuten kiinteistöihin tai ympäristöön kohdistuvat vaikutukset, tai toteavat, että hankkeesta syntyy vain kielteisiä vaikutuksia. Osa vastaajista sanoo, että hanke tulisi keskeyttää. Yksi vastaajista toteaa, että hanke sijaitsee liian lähellä asutusta ja kuntakeskusta ja, että hankkeen haitat tulisi minimoida ja kompensoida paikallisille. Yksi vastaaja kysyy: mikä on tuulivoimaloiden käyttöikä ja mitkä ovat muovihukkasten päästöt käyttöaikana ja lisäksi, miten käytöstä poistetut tuulivoimaloiden osat - erityisesti lavat - mahdollisesti kierrätetään?

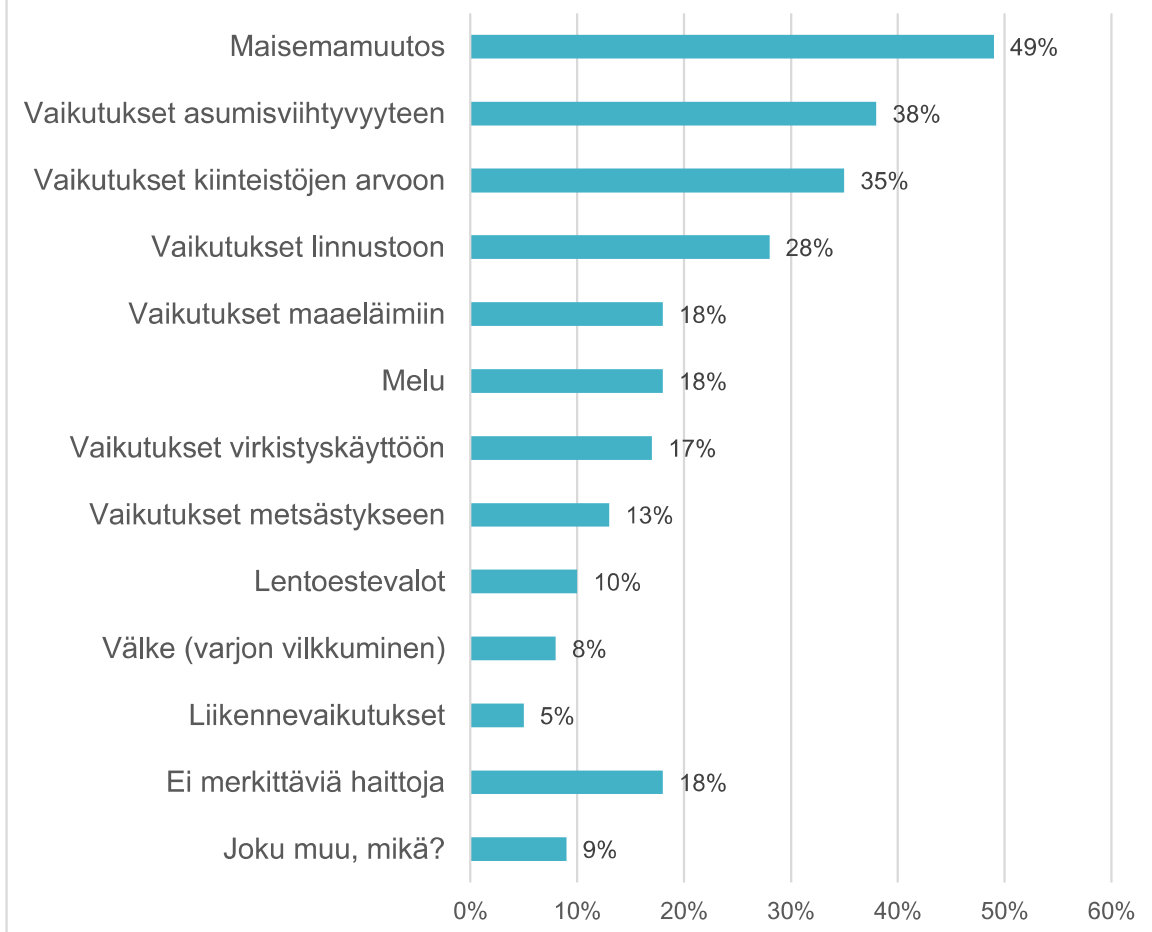
Kuva 22. Vastaajien näkemys hankkeen toteuttamisen merkittävimmistä myönteisistä vaikutuksista. Vastaajia pyydettiin valitsemaan kolme merkittävintä myönteistä vaikutusta. Vaikutukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n = 100).

Vastaajat pystyivät valitsemaan kolme merkittävintä kielteisistä vaikutusta. Lähes puolet vastaajista on valinnut yhdeksi merkittävimmistä kielteisistä vaikutuksista maisemamuutoksen (noin 49 %). Noin 38 % vastaajista pitää vaikutuksia asumisviihtyvyyteen yhtenä merkittävimmistä kielteisistä vaikutuksista sekä noin 35 % vastaajista pitää vaikutuksia kiinteistöjen arvoon yhtenä merkittävimmistä kielteisistä vaikutuksista. Noin 18 % vastaajista kokee, että hankkeesta ei synny merkittäviä haittoja.

Noin 9 % vastaajista on valinnut vaihtoehdon 'Joku muu, mikä?'. Osa vastaajista toteaa, että kaikki annetut vaihtoehdot kielteisistä vaikutuksista on yhtä merkittäviä tai kolmen vaihtoehdon valinta ei riitä kuvaamaan hankkeen merkittäviä vaikutuksia. Osa vastaajista nostaa esiin uudelleen annettuja vaihtoehtoja. Lisäksi vastaajat kuvaavat kielteisiä vaikutuksia seuraavista teemoista:

- Tuulivoimapuisto romahduttaa kiinteistöjen arvon alueella, ja sillä on huomattavia negatiivisia vaikutuksia alueen mökkiläisten ja asukkaiden elämään, terveyteen ja hyvinvointiin. Tuulivoimapuisto pilaa alueen luonnon, ja vaikuttaa hyvin kielteisesti alueen eläimiin ja lintuihin, aiheuttaa luontokatoa ja on uhka vesistöille. Alueella harjoitetaan jo valmiiksi liian runsasta metsätaloutta, ja tuulivoimapuisto lisää Vihajärveen kohdistuvaa kuormitusta.
- Mahdolliset terveyshaitat.
- Alueelta on hankittu aikoinaan sekä vakituinen asunto että mökki rauhallisuuden, hienojen maisemien ja monipuolisten luontoarvojen vuoksi, joita kaikkia tämä tuulivoimahanke nyt uhkaa. Valumavedet- ja maanmuokkauksesta aiheutuva kuormitus uhkaa jo valmiiksi herkkää Vihajärveä ja Kiiminkijoen vesistöä laajemminkin. Tuulivoima heikentää myös kirkonkylän taajaman viihtyvyyttä ja maisema-arvoa ja aiheuttaa negatiivisia vaikutuksia kunnan ja alueen imagoon.
- Laajojen maanrakennus- ja tietöiden mahdollinen negatiivinen vaikutus vesistöihin.
- Luontomatkailu.
- Ei uusia rumennuksia ainutlaatuisiin vaaramaisemiin.
- Riitely kärjistää vastustajien ja kunnan virkamiesten välejä, kun toisille "ne näkyvät" ja toisten pitäisi huolehti kunnan elinvoimaisuudesta.
- Tuulimyllyt pilaavat maiseman, ne näkyvät/liikkuvat/välkkyvät/kuuluvat eli tuulimyllyt turmelevat kiinteistön käyttöarvon eli sen miksi kiinteistölle ylipäättään on joskus rakennettu. Tuulimyllyalue tuhoa alueen monipuolisen eliöstön elinolosuhteita pirstaloimalla, teiden rakentamisella, metsän tuhoamisella, maansiirroilla, purojen ja vesien pilaamisella, ja häiritsevän korkeilla myllyillä pesintä- ja vaellus- lisääntymisalueet, ihmisten liikkuminen alueella lisääntyy.
- Roottoreista irtoava mikromuovi siirtyy marjoihin ja sieniin sekä niitä syöviin ihmisiin ja eläimiin. Luonto saastuu peruuttamattomasti. Asiaa ei ole tutkittu riittävästi ja tutkimustulokset mitä on pitää julkaista näkyvämmiin. Sähkö pitää tuottaa siellä missä sitä eniten kulutetaan ja jo rakennetussa ympäristössä. Pitkien sähkön siirtolinjojen rakentaminen on hölmöläisten hommaa.
- Paljon mahdollista, että syntyy muitakin kielteisiä vaikutuksia. Liika tuulivoimaloita.

3.5 Mitkä ovat mielestäsi tuulivoimahankkeen toteuttamisen merkittävimmät kielteiset vaikutukset? Valitse kolme (3) merkittävintä kielteistä vaikutusta.

Kuva 23. Vastaajien näkemys tuulivoimahankkeen toteuttamisen merkittävimmistä kielteisistä vaikutuksista. Vastaajia pyydettiin valitsemaan kolme merkittävintä kielteistä vaikutusta. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n= 100).

3.4 Vaihtoehdot

Vastaajille esitettiin kysymyksiä seuraavista hankevaihtoehdoista (VE):

VE0: Hanketta ei toteuteta.

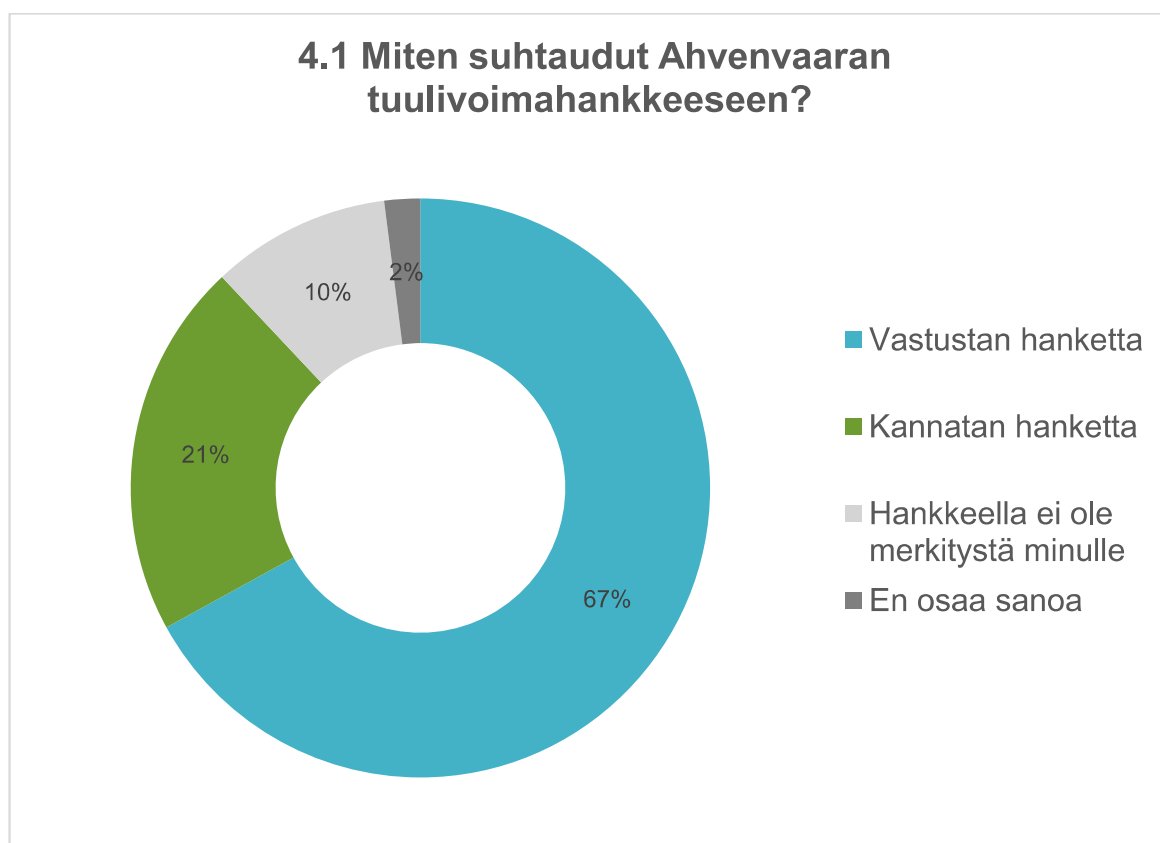
VE1: Noin 1200 hehtaarin kokoiselle hankealueelle rakennetaan 7 tuulivoimalaa. Suunniteltujen tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 261 m ja yksikköteho korkeintaan 7,2 megawattia (MW).

Tuulivoimalat liitetään sähköverkkoon maakaapelilla. Käytettävä jännite on korkeintaan 110 kilovoltia (kV). Kaapelin liityntäpisteiksi ja reiteiksi tarkastellaan kahta vaihtoehtoa. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkastellaan seuraavia hankkeen sähkönsiirtovaihtoehtoja (SVE):

SVE1: Hankealueelta rakennetaan maakaapeli Kajave Oy:n verkkoon, johon liityntä Kivarinjärven alueella Puolangan muuntoasemalla. Reitin pituus on noin 10,2 km. Mahdollinen energiavarasto sijoitetaan hankealueen sisälle.

SVE2: Hankealueelta rakennetaan maakaapeli Kajave Oy:n verkkoon, liityntäpiste on sama kuin vaihtoehdossa SVE1 eli Puolangan muuntoasema Kivarinjärven alueella. Kaapelireitin pituus on noin 10,9 km. Mahdollinen energiavarasto sijoitetaan hankealueen sisälle.

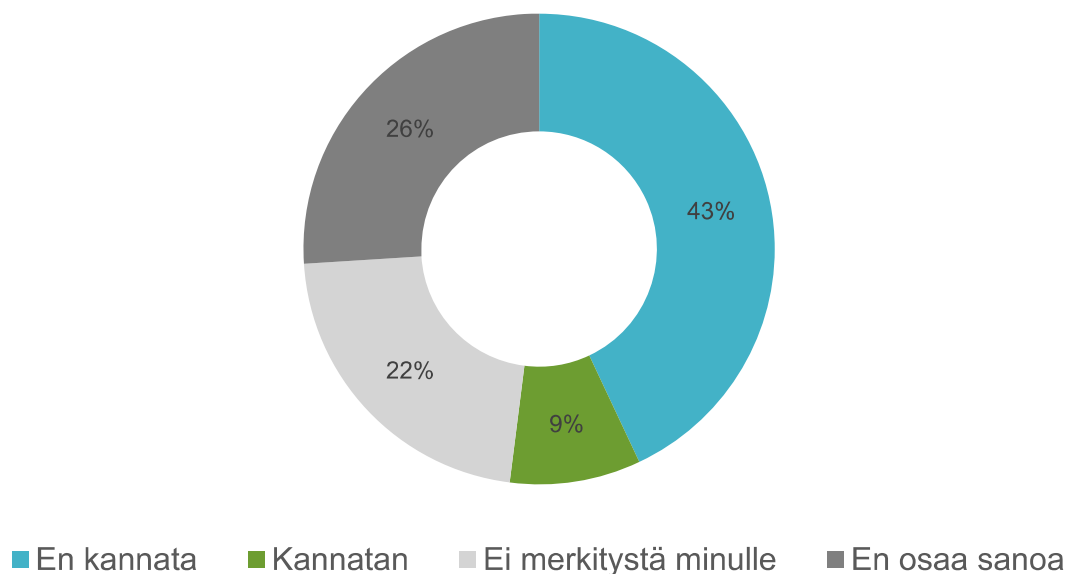
Vastaajista noin 67 % vastustaa hanketta, noin 21 % kannattaa hanketta ja noin 10 % kokee, että hankkeella ei ole merkitystä itselleen. Noin 2 % vastaajista on valinnut vaihtoehdon 'En osaa sanoa'.

Kuva 24. Vastaajien suhtautuminen hankkeeseen. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n= 100).

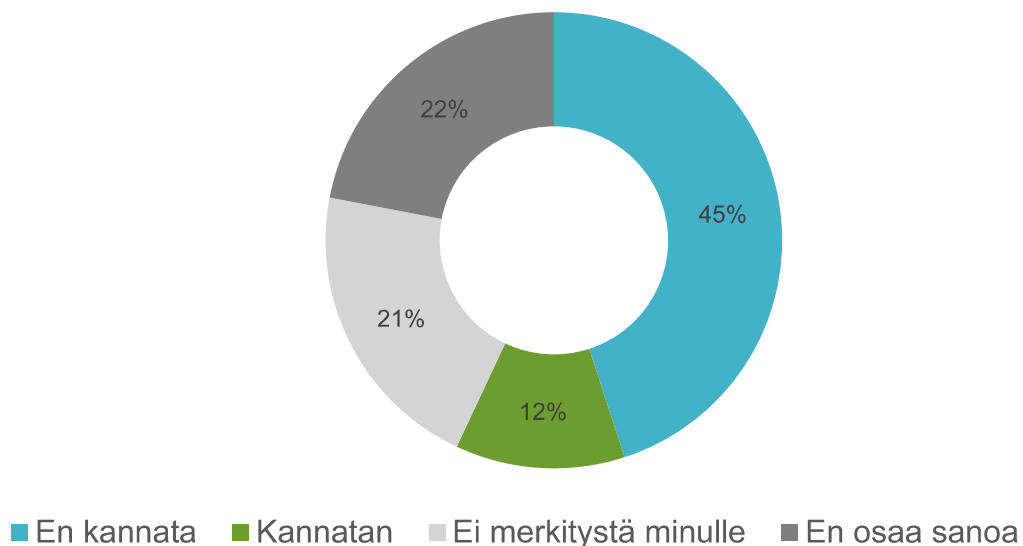
Vastaajilta kysyttiin heidän suhtautumistansa sähkönsiirron vaihtoehtoihin. Eniten hankevaihtoehtoista kannatusta saa SVE2, jota noin 12 % vastaajista kannattaa. Kuitenkin suurin osuus vastustaa molempia sähkönsiirron vaihtoehtoja. Molemmissa sähkönsiirron vaihtoehtoissa myös vastausvaihtoehdot 'En osaa sanoa' ja 'Ei merkitystä minulle' korostuvat.

4.2 Miten suhtaudut sähkönsiirtoreittivaihtoehtoihin? : SVE1

Kuva 25. Vastaajien suhtautuminen sähkönsiirtovaihtoehtoon SVE1. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n= 100).

4.2 Miten suhtaudut sähkönsiirtoreittivaihtoehtoihin? : SVE2

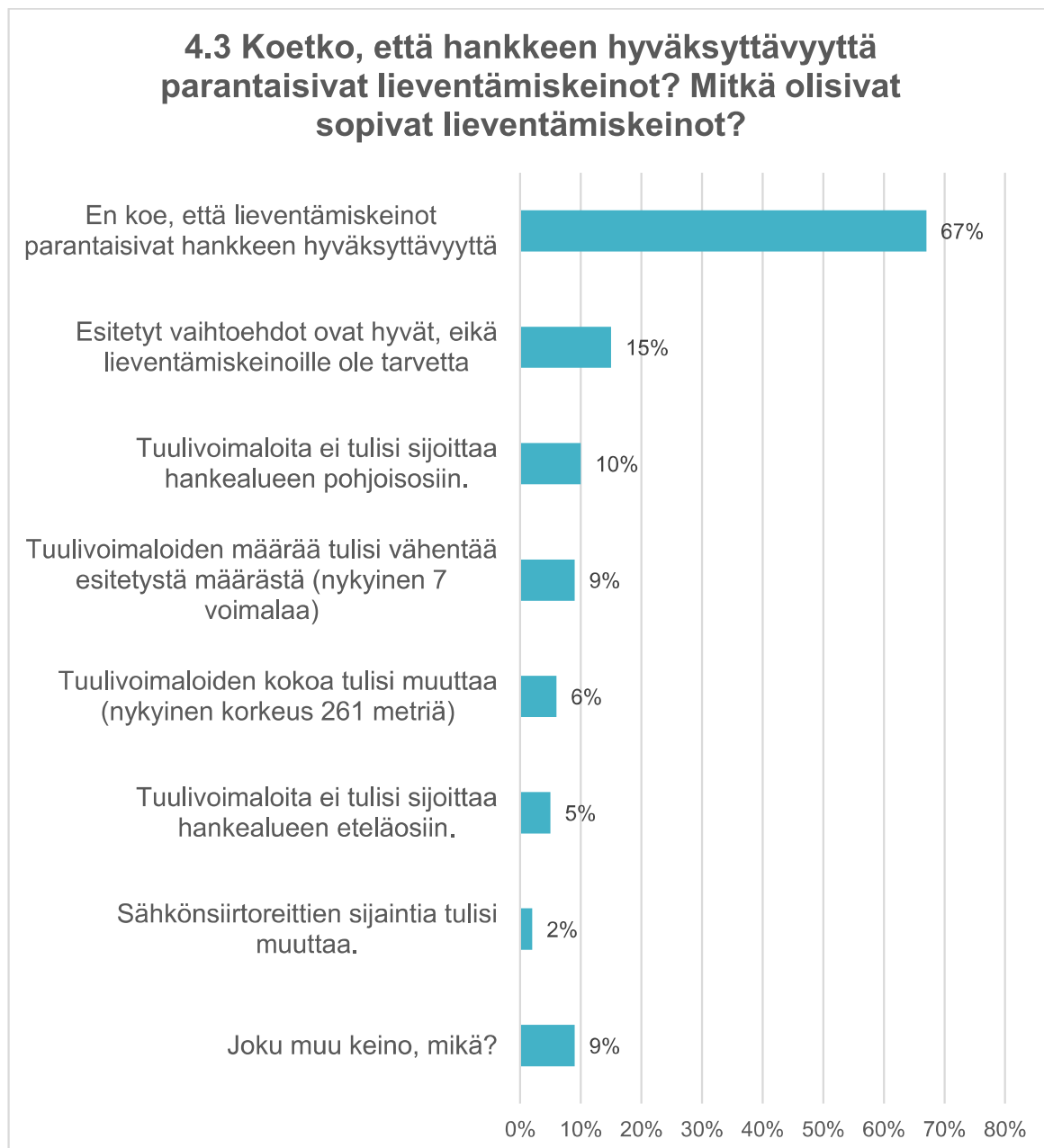

Kuva 26. Vastaajien suhtautuminen sähkönsiirtovaihtoehtoon SVE2. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n= 100).

Vastaajilta kysyttiin, parantaisivatko lievennyskeinot hankkeen hyväksyttävyyttä. Noin 67 % kaikista vastaajista on sitä mieltä, että lievennyskeinot eivät parantaisi hankkeen hyväksyttävyyttä, ja noin 15 % kaikista vastaajista on sitä mieltä, että esitetyt vaihtoehdot ovat hyvät, eikä lieventämiskeinoille ole tarvetta. Esitetyistä lievennyskeinoista suosituimmat vaihtoehdot ovat se, että

tuulivoimaloita ei tulisi sijoittaa hankealueen pohjoisosiin (noin 10 % vastaajista) sekä se, että tuulivoimaloiden määrää tulisi vähentää esitetystä (noin 9 % vastaajista).

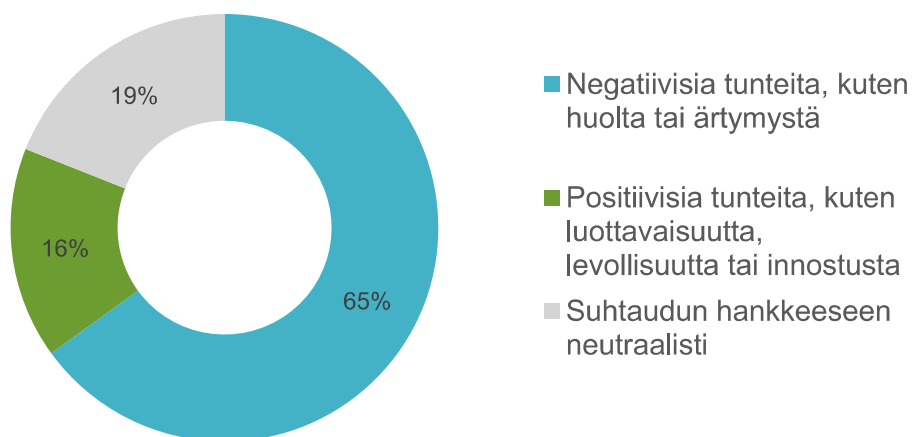
Noin 9 % vastaajista on ehdottanut lieventämiskeinoksi jonkun muun keinon. Useampi näistä toteaa, että tuulivoimaloita ei tulisi sijoittaa alueelle. Yksi vastaajista toteaa, että Joutensuo ja siellä olevat pikku lammet ovat arvokkaita luonto ja retki kohteita, minkä takia eteläisintä tuulimyllyä ei tulisi rakentaa siihen paikkaan. Yksi vastaaja sanoo, että tulevista haitoista tulisi osoittaa kohtuullinen korvaus lähialueen maanomistajille. Yksi vastaaja sanoo, että hankealueen tulisi sijaita vähintään 5 km etäisyydellä asutuksesta.

Kuva 27. Vastaajien näkemys lieventämiskeinoista. Vastaajat pystyivät merkitsemään useita vaihtoehtoja. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n= 100).

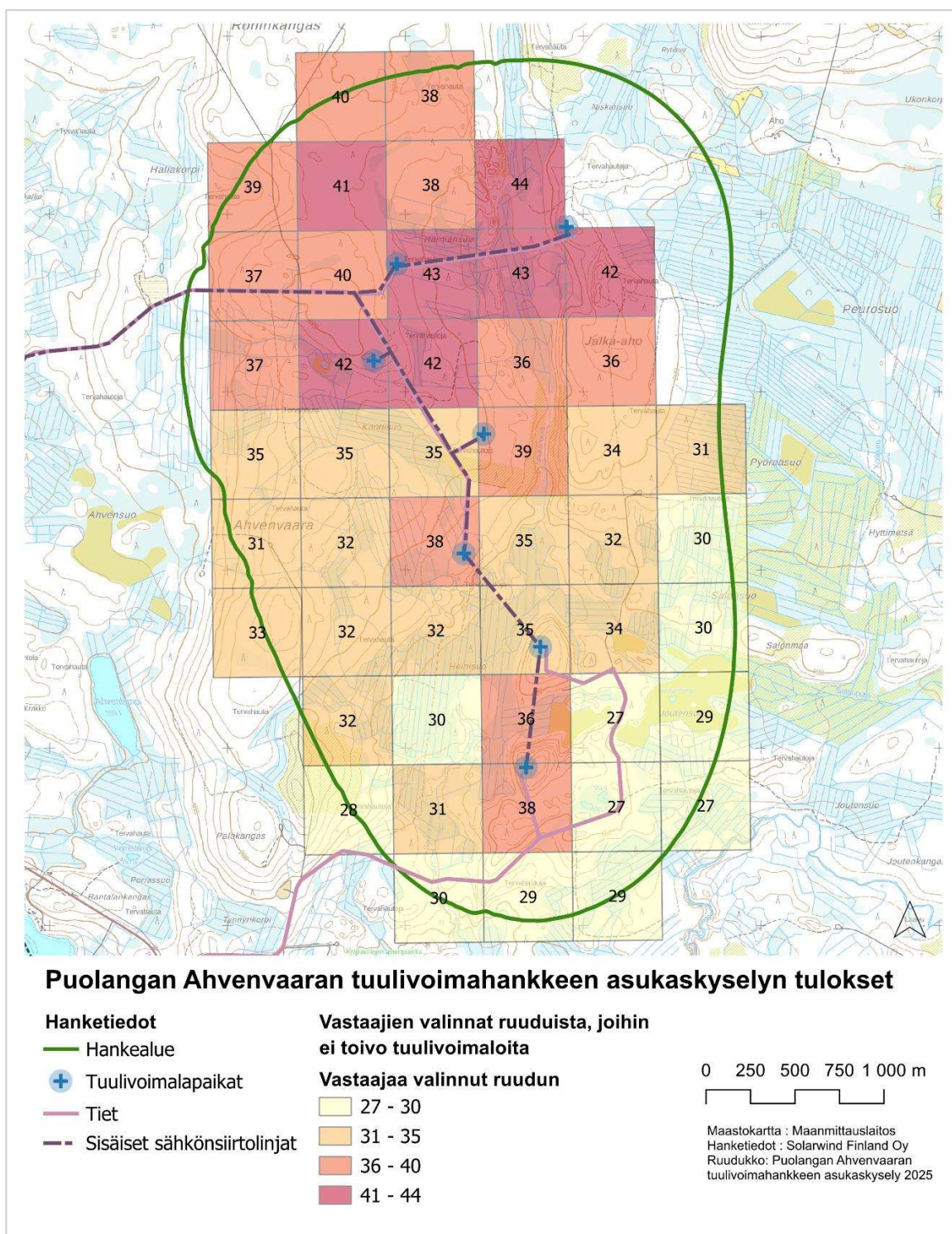
Noin 16 % vastaajista kokee, että hanke on ensisijaisesti aiheuttanut positiivisia tunteita, noin 19 % vastaajista suhtautuu hankkeeseen neutraalisti ja suurin osa vastaajista, noin 65 %, kokee, että hanke on herättänyt ensisijaisesti negatiivisia tunteita, kuten huolta tai ärtymystä.

4.4 Mitä tunteita Ahvenvaaran tuulivoimahanke on ensisijaisesti herättänyt sinussa?

Kuva 28. Vastaajien kokemus hankkeen herättämistä tunteista. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n= 100).

Vastaajat pystyivät valitsemaan kartalla esitetyistä ruudukosta hankealueen osia, joihin eivät toivo tuulivoimaloita. Yhteensä ruutuja merkittiin 1634 kappaletta 59 vastaajan toimesta. Kaikkiin ruudukon ruutuihin on jätetty vähintään 27 merkintää. Eniten merkintöjä annettiin hankealueen pohjoisosiin, erityisesti kolmen pohjoisimman tuulivoimalan kohdalle.

Kuva 29. Valinnat niistä ruuduista, joihin vastaaja ei toivo tuulivoimaloita. Kartassa kuvattu kaikkien vastaajien vastaukset. Ruudukon luku kuvaa sitä lukua, kuinka monta vastaajaa on valinnut kyseisen ruudun.

3.5 Prosessi, osallistuminen ja vuorovaikutus

Suurin osa vastaajista on samaa mieltä siitä, että hanketta kohtaan osoitettu kritiikki on asiallista. Puolet vastaajista on samaa mieltä siitä, että hanke on lisännyt kuntalaisten keskustelua yhteisistä asioista. Puolestaan suurin osa vastaajista on eri mieltä siitä, että kokee voivansa vaikuttaa

tuulivoimahankkeen suunnitteluun tai kokee, että on mahdollisuus esittää oma kantansa suunnittelussa.

Vastaajat ovat vastanneet vaihtelevasti kokemuksiin siitä, että kokee saavansa tarpeeksi tietoa Ahvenvaaran hankkeesta, kokee, että on tarpeeksi aikaa perehtyä aiheeseen ja antaa palautetta sekä kokee, että hankkeen suunnittelu ja vaikutusten arviointi on luotettavaa.

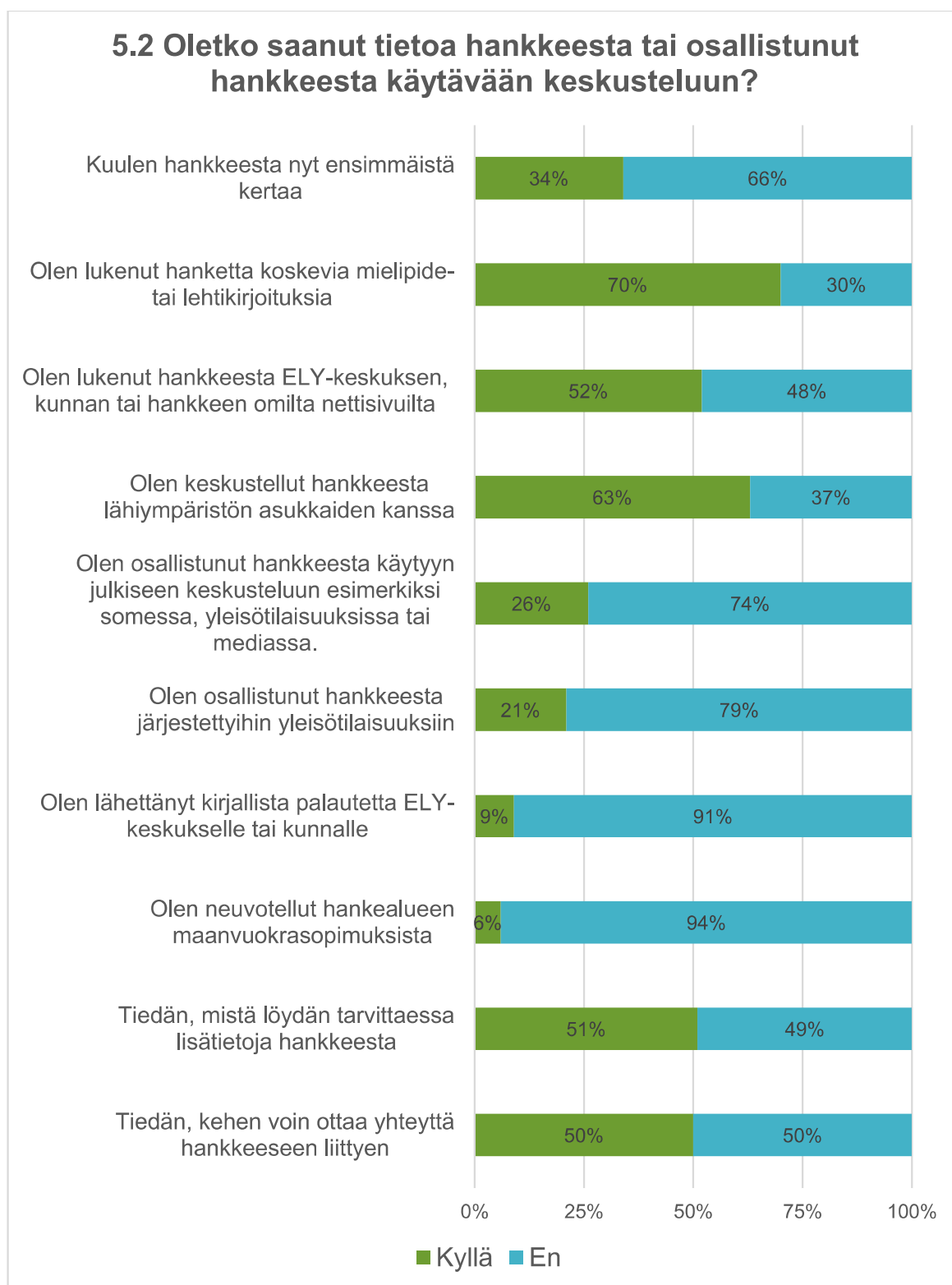

Kuva 30. Vastaajien arviot tuulivoimahankkeen prosessiin liittyvistä väitteistä. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n= 100).

Suurin osa vastaajista, noin 66 %, on kuullut hankkeesta jo aiemmin ja noin 34 % vastaajista kuulee hankkeesta ensimmäistä kertaa asukaskyselyyn vastatessaan. Suurin osa vastaajista on keskustellut hankkeesta lähiympäristön asukkaiden kanssa, lukenut hankkeesta ELY-keskuksen, kunnan tai hankkeen omilta nettisivuilta sekä lukenut hanketta koskevia mielipide- tai lehtikirjoituksia.

Suurin osa vastaajista ei ole osallistunut hankkeesta käytävään julkiseen keskusteluun, osallistunut hankkeesta järjestettyihin yleisötilaisuuksiin, lähettänyt kirjallista palautetta tai neuvotellut hankkeen alueen maanvuokrasopimuksista.

Noin puolet vastaajista ei tiedä, mistä löytää tarvittaessa lisätietoja hankkeesta tai kehen voi ottaa yhteyttä hankkeeseen liittyen.

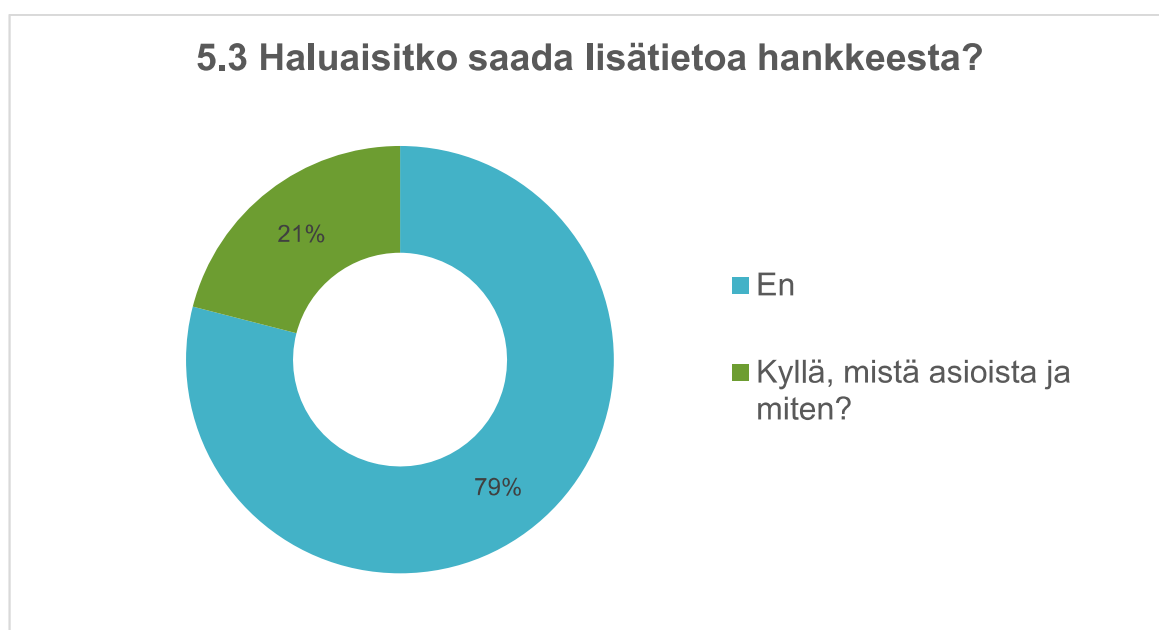

Kuva 31. Vastaajien tietämys hankkeesta ja osallisuudesta hankkeeseen. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n= 100).

Vastaajista noin 21 % haluaa saada lisätietoa hankkeesta. Osa vastaajista toivoi, että hanketta ei toteuteta. Vastaajat tarkensivat vastaustaan muun muassa seuraavilla tavoilla:

- Yleinen keskustelutilaisuus, johon voi osallistua ja esittää itseään vaivaavia asioita.

- Sähköpostilla tietoa.
- Mahdollisesta hankkeen etenemisestä ja toteutumisesta, aikataulusta. Milloin työt aloitetaan?
- Kokonaisuudesta ja vaikutuksista myös vuosikymmenien kuluttua, vaikutuksista kanaintuihin.
- Hanke tuli täytetenä yllätyksenä. Kuntalaisten ja vapaa-ajan asukkaiden mielipiteitä ei ole kysely/niillä ei nähdä mitään arvoa.
- Tämä kysely oli ensimmäinen tieto itselleni tästä hankkeesta. Mökkiläisenä en lue paikkakunnan lehtiä enkä ole nähnyt siitä mahdollisesti olleita infoja tai tiedotustapahtumia. Mielestäni mökkiläisille olisi pitänyt infota tästä asiasta aiemmin.
- Kolmesta omistamastani metsätilasta on liitetty kyseiseen kaava-alueeseen maita vasten tahtoani, mitä en tule missään tilanteessa hyväksymään.
- Asiallista neuvottelua maanvuokrasopimuksista.
- Huolettaa kovasti haittavaikutukset, tilani sijaitsee hyvin lähellä. Jos tilalla asuminen tulee mahdolliseksi niin se pitäisi korvata esim. tilan ostolla.
- Kuka korvaa kiinteistöjen arvonalennuksen myllyjen lähialueella.
- Projektin etenemisaikataulu, mastojen koko (onko korkeus napakorkeus vai lavan ylin korkeus?) ja malli. Miksei tuulivoimaloita sijoiteta tuolle alueelle pohjoisemmaksi?
- Miten hankkeen voisi estää?
- Lisää tutkittua tietoa vaikutuksista luontoon, linnustoon ja maaeläimiin. Lisäksi mitä tapahtuu, kun tuulivoimalat ovat iän puolesta tiensä päässä. Paljonko tulee hyödyntämiskelvontonta jätettä. Kenen kustannuksella purkaminen tapahtuu?

Kuva 32. Vastaajien tarve lisätiedolle. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n= 100).

Vastaajat pystyivät jättämään toiveen, miten muuten haluaisivat osallistua hankkeeseen. Vastaajat kuvasivat osallistumistarpeitaan seuraavilla tavoilla:

- Osa vastaajista sanoo, että aikoo vastustaa hanketta. Osa vastaajista korostaa, että ei halua osallistua hankkeeseen.
- Yksi vastaaja kertoo SVE2 maakaapelireitin varrelle sijoittuvista muista maakaapeleista ja putkistosta, joilla voi olla merkitystä SVE2 maakaapelin toteutukseen liittyen.
- Vastaaja kuvaa yritystä, joka voisi osallistua tuulimittauksiin.
- Vastaaja haluaa saada hankkeesta tietoa sekä korvauksia haitoista. Vastaaja haluaa tuoda oman näkökantansa hankkeeseen, osallistua infotilaisuuksiin sekä haluaa antaa kirjallisen kommentin hankkeesta.
- Muutama vastaaja haluaa osallistua hanketta varten järjestettyihin tilaisuuksiin. Tilaisuuksista tulisi tiedottaa riittävällä varoajalla.
- Vastaaja epäilee, että hanke etenee ja osallistuminen jää vain muodolliseksi. Vastaaja pelkää, että hanke jyrätään kiireellä läpi eikä luontoarvoja tutkita oikeasti tai niistä ei välitetä.

Vastaajat saivat jättää muita kommentteja kyselyyn tai hankkeeseen liittyen. Lisäksi kyselyn vastausaikana saatiin yksi avoin palaute sähköpostitse, joka on sisällytetty vastaajien kommentteihin. Vastaajat jättivät kommentteja muun muassa seuraavista asioista:

- Vastaaja nostaa esiin valtiovallan toimenpiteet tasata tuulivoimakuntien kiinteistöistä saamia verotuloja, mikä voi johtaa siihen, että haitat jäävät paikallisille, mutta hyödyt valuvat toisaalle. Yksi vastaaja toteaa, että hankkeessa ei ole järkeä, sillä sähköntuotanto pitäisi sijoittua sinne missä sähköä käytetään. Tuulivoimalat tulisi sijoittaa mieluummin esimerkiksi Alankomaihin.
- Osa vastaajista korostaa, että hanketta ei tulisi toteuttaa. Suomea ei tulisi pilata tuulivoimalla, vaan valtion raha tulisi käyttää johonkin hyödylliseen. Osa vastaajista toivoo, että hanke ei toteudu näin lähelle asutusta. Osan vastaajista mukaan hanke on toteuttamiskelvoton.
- Yhden vastaajan mukaan on huolestuttavaa, että päätökset tällaisista hankkeista tehdään usein paikallisten asukkaiden mielipiteitä sivuuttaen, vaikka vaikutukset jäävät pysyvästi heidän elinympäristöönsä. Tuulivoimaloiden läheisyydessä asuvat ihmiset eri puolilla Suomea ovat kertoneet elämänlaatua heikentävistä kokemuksista. Vastaaja toivoo, että paikallisten mielipiteet otetaan vakavasti.
- Osa vastaajista toivoo, että hanke toteutettaisiin ja toivoo hankkeelle menestystä.
- Vastaaja näkee, että hanke kokonaisuudessaan on uhka niin alueen asukkaille, vapaa-ajan asukkaille kuin ympäröivälle luonnollekin, kuten linnuille. Melu ja vilkkuva valo nähdään kielteisenä asiana asumiselle. Tuulivoimalat pilaavat kunnan imagon, luonnon ja ihmisten elinympäristön sekä aiheuttaa terveyshaittaa. Tuulivoiman kielteiset vaikutukset linnustoon ja varsinkin kanalintuihin on tutkitusti suurta. Maisemahaitta sekä rakentamisen aikaiset haitat nähdään myös kielteisenä.
- Vastaajat tuovat esiin maisemavaikutukset (näkyvyys, kulttuurimaisema, taloudelliset vaikutukset), vaikutukset luontoon ja eläimistöön (lajien elinympäristöt ja pirstaloituminen, linnustolle aiheutuvat riskit, maaperän ja vesistöjen vaikutukset), kuntalaisten osallistaminen päätöksentekoon – läpinäkyvyys ja paikallinen hyväksyttävyys (osallistamisen laatu, hyödyt ja haitat epätaisisesti jakautuneet, paikallinen päätöksenteko ulkopuoliset toimijat), tuulivoimaloiden melu- ja välkevaikutukset – terveydelliset ja asumisviihtyvyyteen liittyvät riskit (infraääni, matala taajainen melu, varjostus ja välke)

- Vastaaja kuvaa, että alueella on muun muassa saukkoja, rapuja, lepakoita, kanalintuja, lohikaloja, hirviä.
- Hankealue ei kuulu maakuntatason tuulivoimakaava-alueeseen. Lisäksi Solarwindin taustat ovat arveluttavat ja yrityksen edustajan esiintyminen tilaisuuksissa ei herätä luottamusta.
- Tuulivoiman hyödyt ovat vain tilapäisiä, sillä tuulivoimalan elinkaari on lyhyt luontoon verrattuna. Luontoa ei saada palautettua yhden ihmisiän aikana. Kunnan ei tulisi havitella pikavoittoja mahdollisten verotulojen kautta vaan panostaa ainutlaatuiseseen vaaramaiseman koskematomuuteen.
- Vastaaja toteaa, että kysymysten asettelu paljastaa tekijät. Osa vastaajista pitää kyselyä suppeana, ohjailevana ja epäonnistuneena, sillä kysymystenasettelu lieventää ihmisten ajatuksia hankkeesta. Kysely oli liian suljettu eikä avoimille vastauksille ollut tilaa. Yksi vastaaja toteaa, että tällä kyselyllä ei ole mitään merkitystä hankkeen toteutukselle.
- Vastaajan mukaan karttapohja ei toiminut ja vastaaja ei voinut merkitä niitä ruutuja, joihin myllyillä suurimmat haitalliset vaikutukset ympäristöön.
- Osa vastaajista on petettyinä kysymykseen merkittävimmistä vaikutuksista, jossa kielteisiä vaikutuksia pystyi valita vain 3.
- Osa vastaajista sanoo, että hanke aiheuttaa suuria kielteisiä tunteita. Hanke ei aiheuta lieviä negatiivisia tunteita, kuten ärtymystä, vaan raivoa, suurta surua ja pettymystä.
- Osa vastaajista toteaa, että hankkeen vaikutuksiin liittyy epävarmuutta sekä epätietoisuutta. Yksi vastaaja nostaa esiin sen, että vaikutukset eläimistöön ovat epävarmoja. Yksi vastaaja sanoo, että ei pysty tuomitsemaan hanketta epävarmojen tietojen takia ja epäilee, että negatiiviset tunteet voivat syntyä pelosta tuntematonta kohtaan, kun vaikutuksia ei tiedetä. Vastaajaa huolestuttaa, että hankkeesta ei saa tietoa.
- Voiko samoihin siirtokaapeleihin liittää myös aurinkokerääjiä?
- Miten alueella olevien omistuksien arvonalennuksia hyvitetään?
- Vastaaja ei ole tyytyväinen sähkönsiirtoreittiin SVE2, joka sijoittuu liian lähelle taloja. Toinen vastaaja toteaa, että SVE2 reitti on järjetön, sen kulkiessa metsien ja vaararinteiden kautta.
- Näkyykö mökillä vielä TV ja kuuluuko radio ja puhelin? Huolena ovat Vihajärven tietoliikenne- ja tv-yhteydet. Hankealue tulee suunnilleen puoliväliin Puolangan keskustaajaman, missä lähin tukiasema ja TV-alilähetin sijaitsevat ja Vihajärven väliin. Heikon matkapuhelimen kuuluvuuden vuoksi on mm. sähkömittareihin jouduttu laittamaan erillisantennit kuuluvuuden onnistumiseksi. Samoin tv-kuvan näkyvyys on jo nyt heikko.
- Vastaaja ihmettelee, että miksi pieni 7 tuulivoimalan hanke rakennetaan vaikeaan, osittain vetiseen maastoon, soiden, järvien, jokien ja purojen keskelle. Vastaaja pohtii myös, miksi kaapeli kaivetaan suohon tai moreenipitoiseen vaaranrinteeseen. Tulee rumannäköistä eroosiota. Vesien suojelun puolesta vastaaja epäilee riskejä. Puolangalla on talvella paljon lunta ja vedetä lähtevät keväällä voimalla liikkeelle ja vievät mukanaan humusta ja maa-ainesta mukanaan alajuoksuun rikkoen teitä, pilaten vesiä ja rakennelmia. Eikö löydy helpompia maastoja?
- Vastaajat haluavat tuoda esiin huolen Ahvenvaaran tuulivoimahankkeesta, joka parhaillaan suunnitteilla Puolangalla. Tämä hanke herättää monia kriittisiä kysymyksiä. Ensinnäkin tuulivoimaloiden maisemavaikutukset ovat peruuttamattomia. Toiseksi hanke voi aiheuttaa haittoja alueen luontoon ja eläimistöön. Kolmanneksi kuntalaisten osallistaminen päätöksentekoon ei

ole ollut tasavertaista. Kuntalaiset on puhuneet asiasta niille järjestetyissä tilaisuuksissa. Yksi-kään ole kuunnellut -ajanut omaa agendaansa ja laskun maksajan agenda. Lisäksi tuulivoimaloiden melu ja välkevaikutukset ovat merkittävä terveysriski alueella. Juuri tässä kohtaan investoijan ja paikallisen intressit ovat vastakkaiset. Haitat kärsivät paikalliset, mahdolliset voitot investoija. Uusiutuva energia on tärkeä osa tulevaisuutta, mutta sitä ei voi toteuttaa hinnalla millä hyvänsä. Ahvenvaaran hankkeen vaikutukset on arvioitava perusteellisesti, ja päätöksen-teon on perustustuttava kuntalaisten tahtoon sekä ympäristön ja kulttuuriperinnön kunnioittami-seen. Vetoan tässä, että päätöksenteossa kuunnellaan paikallisia asukkaita ja arvioivat kriitti-sesti, onko tämä hanke todella Puolangan edun mukainen.

- Hanke on kokonaisuudessaan vastenmielinen. Kainuussa on järkyttävän paljon alueita, joille voimaloiden rakentaminen voidaan tehdä ilman että suuren ihmisjoukon asuin- ja mökkiympäristö pilataan totaalisesti. Nyt hanketta esitetään keskelle kylää, niin että myllyt näkyvät ja kuuluvat joka paikkaan, koko ajan. Hanke on hylättävä ja myllyille etsittävä paikka vähintään 15 km etäisyydellä Puolangan kuntakeskuksesta. Mikäli myllyt kaikesta huolimatta tullaan rakentamaan, asukkaiden on saatava korvaus.
- Alun pitäen olisi ollut reilua ja rehellistä pitää tiedotustilaisuus kaikille alueen maanomistajille yhtäaikaaisesti, ennen ensimmäisenkään vuokrasopimuksen tekemistä. Lisäksi yhteydenottojen ajankohdat ovat luokattomia.

4 Epävarmuustekijät

Kyselyssä vastaajat joutuivat tulkitsemaan niin hankealuetta kuin sen vaikutusaluetta omasta näkökulmastaan, mikä voi poiketa todellisuudesta jonkun verran. Esimerkiksi oman asuin- tai lomarakennuksen etäisyyden arviointi tuulivoimaloista voi poiketa jonkin verran todellisesta etäisyydestä.

Yksi vastaaja toi esiin kyselyn aukiolon aikana haasteen kyselyn karttapohjaisiin kysymyksiin vastaamisessa. Erityisesti vastaajalla oli haaste vastata kysymykseen 4.5, jossa vastaajat pystyivät valitsemaan sellaisia ruutuja, joihin vastaaja ei toivo tuulivoimapaikkaa. Tekniset haasteet voivat olleet esteenä vastauksien antamiseen osalla vastaajista. Kuitenkin vastauksia on saatu melko kattavasti myös karttapohjaisiin kysymyksiin.

Osa vastaajista nosti esiin huolen siitä, että kysely ohjailee vastaajien näkemystä myönteisemmäksi (erityisesti liittyen kysymyksiin 3.4 ja 3.5). Kuitenkin kyselyn tulokset viittaavat siihen, että alueella suhtaudutaan hankkeeseen suurimman osan vastaajista mukaan kielteisesti. Kyselyn tuloksien tulkinnassa on hyvä huomioida kysymysten asettelu sekä saatujen vastausten määrä.

Asukaskysely toteutettiin hankkeen suunnittelun alkuvaiheessa, joten vastaukset kuvaavat siihen ajankohtaan sidottuja näkemyksiä. Muuna ajankohtana kerätyt tulokset voisivat näyttäytyä erilaisina.

5 Yhteenveto

Taustatiedot

Kyselyyn saatiin yhteensä 100 vastausta ja vastausprosentti suhteutettuna tiedotteen saaneisiin on 35,46 %. Kyselyllä tavoitettiin tavoitteen mukaisesti hankkeen lähialueen asukkaita ja loma-asukkaita. Suurin osa vastaajista on vakituksia asukkaita, ja asuu oman arvionsa perusteella alle 6 km etäisyydellä lähimmistä alustavista tuulivoimalapaikoista. Vastaajia tavoitettiin eniten yli 60-vuotiaiden ikäryhmästä.

Alueen nykyinen käyttö ja merkitys

Hankealueella liikutaan pääasiassa harvemmin tai kausiluontoisesti, mutta myös jonkin verran päivittäin, viikoittain sekä kuukausittain. Pääasiassa hankealueella liikkuminen perustuu luonnonympäristöön tukeutuvaan virkistyskäyttöön. Annettujen vastausten perusteella hankealueella pääasiassa marjastetaan tai sienestetään (noin 65 % vastaajista), retkeillään tai ulkoillaan (noin 60 % vastaajista), sekä rauhoitutaan ja rentoudutaan (noin 40 % vastaajista).

Hankealue on vastaajien karttamerkintöjen perustella luonnonympäristöön tukeutuvassa virkistyskäytössä, kulkureittinä sekä metsätalouskäytössä. Hankealuetta käytetään myös metsästyksen. Useampia merkintöjä sijoittuu myös hankealueen ulkopuolelle, kuten Vihajärvelle, hankealuetta ympäröiville metsäalueille ja Puolangan taajamaan.

Arviot vaikutuksista

Suurin osa vastaajista on arvioinut kaikki tuulivoimahankkeen vaikutukset kielteisinä, lukuun ottamatta vaikutuksia toimeentulomahdollisuuksiin sekä levennettävien ja parannettavien teiden synnyttämiä vaikutuksia. Kaikki vaikutukset huomioon ottaen tuulivoimahankkeen kokonaisvaikutus on arvioitu suurimman osan vastaajista mukaan olevan kielteinen, noin 72 % vastaajista.

Eniten hyötyjä hankkeesta nähdään vastaajien perusteella muodostuvan kunnan talouteen kohdistuvista vaikutuksista, kiinteistöverotuloista ja maanomistajien vuokratuloista. Kuitenkin lähes puolet (noin 46 %) vastaajista kokee, että hankkeesta ei synny merkittäviä hyötyjä. Puolestaan merkittävimmät haitat ovat maisemamuutos, vaikutukset asumisviihtyvyyteen sekä vaikutukset kiinteistöjen arvoon.

Vaihtoehdot

Vastaajista noin 67 % vastustaa hanketta, noin 21 % kannattaa hanketta ja noin 10 % kokee, että hankkeella ei ole merkitystä itselleen. Noin 2 % vastaajista on valinnut vaihtoehdon 'En osaa sanoa'. Pääosin vastaajat kokevat, että hanke on herättänyt heissä ensisijaisesti negatiivisia tunteita, kuten huolta tai ärtymystä. Suurin osuus vastaajista vastustaa molempia sähkönsiirron vaihtoehtoja. Molemmissa sähkönsiirron vaihtoehdoissa myös vastausvaihtoehdot 'En osaa sanoa' ja 'Ei merkitystä minulle' korostuvat kysyttäessä vastaajien suhdetta sähkönsiirron vaihtoehtoihin.

Vastaajilta kysyttiin, parantaisivatko lievennyskeinot hankkeen hyväksyttävyyttä. Noin 67 % kaikista vastaajista on sitä mieltä, että lievennyskeinot eivät parantaisi hankkeen hyväksyttävyyttä, ja noin 15 % kaikista vastaajista on sitä mieltä, että esitetyt vaihtoehdot ovat hyvät, eikä lieventämiskeinoille ole tarvetta. Esitetystä lievennyskeinoista suosituimmat vaihtoehdot ovat se, että tuulivoimaloita ei tulisi sijoittaa hankealueen pohjoisosiin (noin 10 % vastaajista) sekä se, että tuulivoimaloiden määrää tulisi vähentää esitetystä (noin 9 % vastaajista).

Vastaajat pystyivät valitsemaan kartalla esitetystä ruudukosta hankealueen osia, joihin eivät toivo tuulivoimaloita. Yhteensä ruutuja merkittiin 1634 kappaletta 59 vastaajan toimesta. Kaikkiin ruudukon ruutuihin on jätetty vähintään 27 merkintää. Eniten merkintöjä annettiin hankealueen pohjoisosiin, erityisesti kolmen pohjoisimman tuulivoimalan kohdalle.

Prosessi, osallistuminen ja vuorovaikutus

Suurin osa vastaajista on samaa mieltä siitä, että hanketta kohtaan osoitettu kritiikki on asiallista. Puolet vastaajista on samaa mieltä siitä, että hanke on lisännyt kuntalaisten keskustelua yhteisistä asioista. Puolestaan suurin osa vastaajista on eri mieltä siitä, että kokee voivansa vaikuttaa tuulivoimahankkeen suunnitteluun tai kokee, että on mahdollisuus esittää oma kantansa suunnittelussa. Vastaajat ovat vastanneet vaihtelevasti kokemuksiin siitä, että kokee saavansa tarpeeksi

tietoa Ahvenvaaran hankkeesta, kokee, että on tarpeeksi aikaa perehtyä aiheeseen ja antaa palautetta sekä kokee, että hankkeen suunnittelu ja vaikutusten arviointi on luotettavaa.

Suurin osa vastaajista, noin 66 %, on kuullut hankkeesta jo aiemmin ja noin 34 % vastaajista kuulee hankkeesta ensimmäistä kertaa asukaskyselyyn vastatessaan. Suurin osa vastaajista on keskustellut hankkeesta lähiympäristön asukkaiden kanssa, lukenut hankkeesta ELY-keskuksen, kunnan tai hankkeen omilta nettisivuilta sekä lukenut hanketta koskevia mielipide- tai lehtikirjoituksia. Suurin osa vastaajista ei ole osallistunut hankkeesta käytävään julkiseen keskusteluun, osallistunut hankkeesta järjestettyihin yleisötilaisuuksiin, lähettänyt kirjallista palautetta tai neuvotellut hankkeeseen maanvuokrasopimuksista. Noin puolet vastaajista ei tiedä, mistä löytää tarvittaessa lisätietoja hankkeesta tai kehen voi ottaa yhteyttä hankkeeseen liittyen.

Vastaajat jättivät kysymyksiä ja lisätietotarpeita. Lisätietotarpeet liittyivät muun muassa hankkeen aikataulusta, vaikutuksista, vuorovaikutuksesta ja tiedostuksen määrästä ja maanvuokrasopimuksista. Lisäksi vastaajat pystyivät jättämään yleisesti kommentteja kyselyyn tai hankkeeseen liittyen. Vastaajat kommentoivat muun muassa tuulivoimaloiden sijoittelua isossa kuvassa, haittojen ja hyötyjen epätasa-arvoista jakautumista, hankkeen synnyttämiä kielteisiä vaikutuksia, kuntalaisten osallistamisen laatua, lajihavaintoja, maakuntakaavoitusta, kyselyn kysymysten asettelua, hankkeen ja tuulivoiman sisältämää epävarmuutta. Osa vastaajista toivoi hankkeen perumista ja osa vastaajista toivoi hankkeelle jatkoa.